

2000 METŲ KALĖDOS

Mieli Broliai ir Sesės,

Praėjusių, 1999 metų Kalėdų vigilija, gruodžio 24-osios naktį, buvo iškilmingai atidarytos Romos Šv. Petro bazilikos bei katalikiškų kraštų katedrų "Šventųjų metų" durys, simbolizuojančios "Viešpaties malonių metus", kviečiančios atidaryti mūsų sielos duris Kristui, Dievo Sūnui, per išikūnijimą įsikūnijusiam į žmonijos istoriją.

Jubiliejiniais metais vykusiuose renginiuose – kraštų ir tarptautiniuose kongresuose – buvo išryškinti mūsų gyvybiniai ryšiai su Kristumi bei krikščionybės įtaka žmonijos religiniam, moraliniam, kultūriniam, socialiniam ir ekonominiam gyvenimui.

Blogi jaučiant ryškiau negu gėrį, žiniasklaidai iškeliant įvairias negeroves, kartais atrodo, kad Kristaus dvasia yra neveikli krikščionių bendruomenėje, kad jis nedaro įtakos tautų kultūroms. Daugelis net teigia, kad krikščionybė yra atgyvenusi savo dienas, kad Evangelinės vertybės nebėra aktualios šiame sekuliaristinio humanizmo ir technikos stebuklų amžiuje.

Jubiliejinų metų renginiai bei socialinių studijų tyrimai patvirtino šv. Tėvo Jono Pauliaus II optimistinę išvalgą, kad nežiūrint visų negerovių, krikščionybė tebėra veikli bei aktuali ir į įtęti tūkstantmetį įžengia su vertingais atgimstančio pavasario ženklais.

Įtakingieji Amerikos žurnalai didžiųjų švenčių proga pateikia išsamių duomenų apie žmonijos religingumą,

kurių bendra išvada yra:

• **Nežiūrint tariamo religijos išnykimo** žmonijos gyvenime, religija tebėra gyva, ir žmonija išgyvena dvasinį atbudimą. "Šiandien negalima įeiti į knygyną, neatsitrenkus galvos į knygą "Sielą" (Newsweek, 1997-XII-15).

• **Tikinčiųjų į Jėzaus antrąjį atėjimą**, grįžimą į pasaulį skaičius per paskutinius 3 metus padidėjo nuo 61% iki 66% (US News and World Report, 1997-XII-15).

• Pagal "Northwestern Mutual Life" studiją "Generation 2001" beveik 90% studentų tiki į Dievą; trys ketvirtadaliai (75%) tiki į gyvenimą po mirties; dauguma (57%) dalyvauja pamaldose; beveik pusė (45%) teigia, kad religija bus jiems dar svarbesnė ateityje.

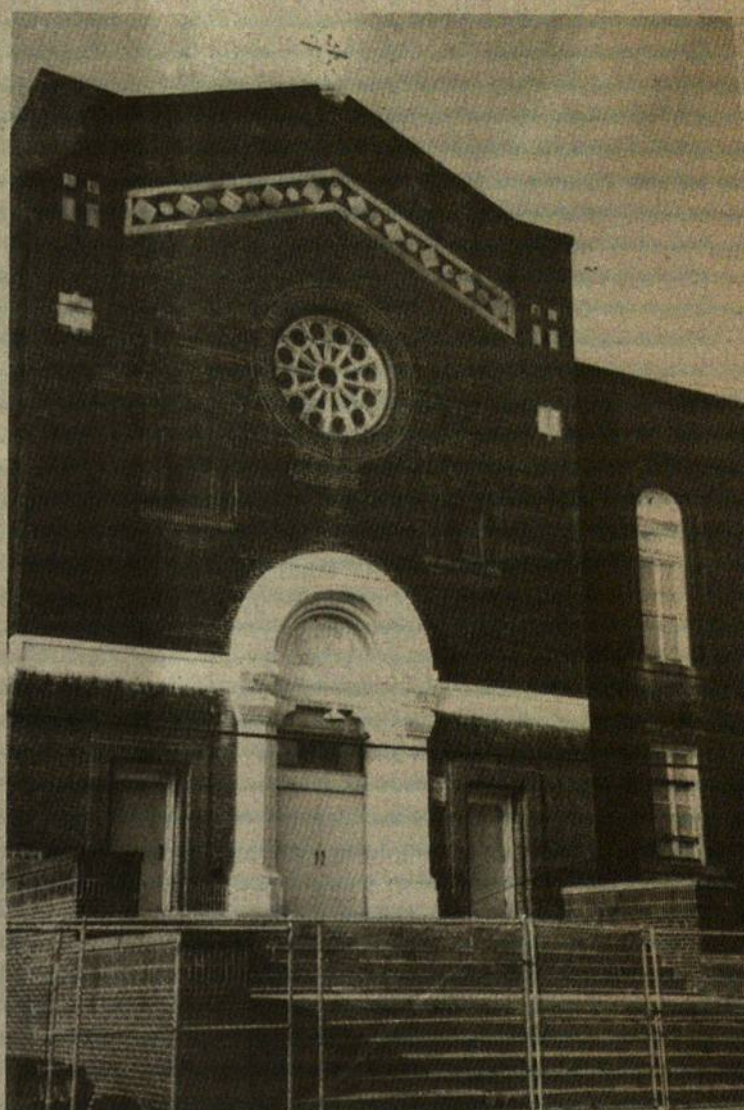
• **Viltingiausias "naujojo krikščionybės pavasario"** ženklus skelbia pasaulio jaunimo atstovai per susitikimus su šv. Tėvu. 500,000 jaunimo atstovų, suvažinę į Denver, CO, JAV, užtikrino Kristaus vietininką, kad "sykiu su tikinčiais ir netikinčiais jie sieks kurti naują meilės bendruomenę ir yra įsitikinę, kad Kristuje galės pakeisti pasaulį, nes pakeitimą pradeda nuo savo pačių širdžių" (Denver, CO 1993-May 14). Apie šių, jubiliejinų metų, jaunimo susitikimą su šv. Tėvu Romoje "The Wall Street Journal" Europoje rašė: "Ši savaitgalį Romoje pasibaigęs įvykis, sutraukęs 2 milijonus jaunimo iš įvairių pasaulio šalių, yra reikšmingas ne vien teologams, bet ir visiems žmonėms. [...] Šis didžiausias

Romos istorijoje jaunimo susibūrimas įrodė, kad jaunimas nusigręžia nuo narkotikų ir seksualinės revoliucijos sukurtos kultūros, pagimdžiusios karčią actinę tuštumą ir moralinio reliatyvizmo filosofiją, paliekančią juos bejėgiais atskirti tiesą nuo klaidos [...] Dauguma šių dienų jaunimo ilgisi geresnių gairių naudingesniui ir pasitenkinimui teikiančiam gyvenimui. Ir tai yra viltingas ženklas". (August 22, 2000)

• **Daug vilčių krikščionybės pavasariui** teikia ir jaunuolių, pasirenkančių dvasininkų gyvenimą, didėjantis skaičius bei jų vidinis nusiteikimas. "The New York Times" žurnalas septynių puslapių studijoje nurodo, kad nors stojančių į kunigų seminarijas skaičius yra mažesnis negu prieš II Vatikano susirinkimą (JAV, Afrikoje ir Pietų Amerikoje kasmet didėja), tačiau dvasinį luomą pasirenka pilniau subrendę, labiau išsilavinę, tvirčiau apsisprendę" nesitaikyti prie viešpataujančios hedonistinės kultūros, radikalčiai nusiteikę prieš šiandieninę mirties kultūrą ir pasiryžę žmoniją grąžinti Kristui. [...] Visuomenėje vyksta kažkas naujo ir išpūdingo... išgyvename naujos eros pradžią. [...] Ir tai yra viltingas ženklas". (The New York Times Magazine, 1999-IV-4)

Džiugaus Kristaus gimtadienio ir viltingų naujųjų 2001 metų linkiu Jums visiems, mieli Broliai ir Sesės Kristuje.

Vysk. Paulius A. Baltakis,
O.F.M.

Šv. Jurgio bažnyčia Cleveland, OH – viena iš seniausiai veikiančių lietuviškų bažnyčių Jungtinėse Amerikos Valstijose.
Dr. Irenos Virketienės nuotr.

Sofija Šviesaitė
SU KRISTAUS UŽGIMIMU

*Įžiebk žvakelę gintarinę,
Liepsnelę saugok tarp delnų.
Išnešk per žemę, per žydrynę,
Per visas kryžkeles dienų.*

*Prie Kūdikio, prie Prakartėlės
Tegu ji dega amžinai.
Te žmonių sielos tarsi gėlės
Žydės ir šlovins Jį nūnai!*

*Prieš Jį priklaupk, brangi Tėvyne,
Štai Kūdikėlis šypsos tau!...
Kryžiaus mirtim tave apgynė,
Kad ne kentėtumei daugiau.*

BETLIEJAUS ŽVAIGŽDĖ

*Išdabinta, išpuošta
tartum nuotaka balta
gatvės kryžkelėj rami
žėri eglė ugnimi...*

*Prisipirkę dovanų
skuba žmonės link namų,
o Kalėdinė dvasia
meile spindi širdyse.*

*Vakaro tyloj, vėlai
gieda giesmes angelai,
šventą naktį danguje
mirga vėl žvaigždė nauja...*

Romualdas Kisielius

*Mielieji skaitytojai!
Sveikiname Jus, pasitinkančius
Kristaus užgimimo šventę – Kalėdas!
Dirvos redakcija ir "Vilties" draugijos valdyba*

Šventų Kalėdų belaukiant.

Romualdo Kisieliaus nuotr.

Girdėta iš Vilniaus

• **KARDINOLO ATMINIMAS.** Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus susitiko su Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininku, Kauno arkivyskupu metropolitu Sigitu Tamkevičiumi ir kalbėjosi, kaip įamžinti kardinolo Vincento Sladkevičiaus atminimą. Susitikimo dalyviai sutarė iki kardinolo mirties metinių atidaryti memorialinį muziejų tuose Kauno arkivyskupijos kambariuose, kuriuose jis gyveno.

• **BAISI PADĖTIS.** "Šių metų situacija - baisi. Per 2000 metus turėsime minus 250 mln. litų. Vadinasi, padarėme įvairių išmokų daugiau, nei surinkome pinigų iš darbdavių ir darbuotojų. Jeigu dar pridėsime skolas iš kitų metų, bus 504 mln. litų. Pusė milijardo - labai daug, todėl išlaidų apribojimas tokioje kritinėje situacijoje yra vienas iš būdų. Tačiau puikiai suprantu, kad deficito niekaip nepadengsime vien tik išlaidų ribojimu. Metinis "Sodros" biudžetas - 4,5 mlrd. litų, valstybės - 9 mlrd. litų, tad viskas, ką atiduodame pensijoms ir pašalpoms, yra pusė valstybės biudžeto", - sakė socialinės apsaugos ir darbo ministrė Vilija Blinkevičiūtė.

• **NAUJOS DARBO VIETOS.** Ministras Pirmininkas Rolandas Paksas tikisi, jog Lietuvos bendrovės "Automobilių verslas" ir Rusijos koncerno GAZ bendras investicinis projektas bus sėkmingas. Gruodžio 14 d. Rokiškyje atidaroma pirmoji Baltijos šalyse automobilių gamykla. Jau kitais metais bus sukurta daugiau kaip 100 naujų darbo vietų, taip pat plėtojamos kitos pramonės sritys. Apie 40 procentų "Rokiškio automašinių gamyklai" reikalingų įvairių detalių bus gaminama kitose Lietuvos įmonėse. Rokiškyje bus surenkami du rusiškų automobilių modeliai - "Gazel" ir "Sobol". Ateityje numatoma plėsti GAZ automobilių gamybą Lietuvoje.

• **DARBAI PAJUDES.** Energetikos tilto tiesimo tarp Lietuvos ir Lenkijos reikalai pajudės. Taip nusprendė abiejų šalių bendradarbiavimo taryba. Varšuvoje įvykusiame Lietuvos ir Lenkijos vyriausybės bendradarbiavimo tarybos prekybos ir ekonomikos komisijos posėdyje sudarytas komisijos pogrupis, kuris parengs pasiūlymus dėl energetikos tilto. Lietuvą ir Lenkiją sujungs maždaug 140 kilometrų ilgio, 400 kilovoltų įtampos elektros perdavimo linija. Lietuva iki šiol tebėra įjungta į buvusią sovietinę energetikos erdvę ir neturi techninių galimybių eksportuoti elektros energiją tiesiogiai į Vakarų. Jos energetikos pajėgumai keliskart viršija elektros energijos poreikius. Kalbėta apie antrojo traukinio paleidimą maršrutu "Varšuva-Vilnius-Varšuva". Tai suteiktų galimybę šiam traukiniui kursuoti kiekvieną dieną.

• **PROTESTAI.** Prieš "Lietuvos telekomo" paslaugų kainų didinimą, prieš bandymą riboti pensijų mokėjimą dirbantiems pensininkams ir lošimo namų įteisinimą protestavo gruodžio 14 d. Vilniuje susirinkę keli šimtai mitinguotojų. Mitingą surengė Lietuvos liaudies sąjunga "Už teisingą Lietuvą", Lietuvos laisvės sąjunga, "Jaunosios Lietuvos" ir Naujųjų tautininkų sąjunga, Lietuvos vartotojų asociacija, profsąjungų, pensininkų ir kitos organizacijos.

• **LIETUVIS - ANGLIJOS KOMANDOJE.** Lietuvos futbolo rinktinės puolėjas Tomas Danilevičius pasirašė ilgalaikę sutartį su Anglijos vicečempionu Londono "Arsenal" klubu. Anglijos "Premier" lygoje iki šiol nėra rungtyniaavęs nė vienas Lietuvos futbolininkas.

• **BAIGĖ SU PAGYRIMU.** Tarp karališkosios *Sandherst* karo akademijos absolventų yra ir karininkas iš Lietuvos - Girius Stalioraitis, baigęs šią akademiją su pagyrimu. Gruodžio 15 d. Didžiosios Britanijos karalienės Elžbietos II pasiuntinys, karo lauko vadas pasveikino baigiamąją karo akademijos absolventų rikiuotę, po kurios įteikti akademijos baigimo diplomai. Girius Stalioraitis akademijoje mokėsi nuo praėjusių metų spalio. Be diplomo, jam įteiktas ir karaliaus *Hussein* medalis.

• **BANDYMAS ĮTEISINTI AZARTINIUS LOŠIMUS.** Seimo narys, Lietuvos krikščionių demokratų partijos valdybos vicepirmininkas Petras Gražulis kritikuoja Vyriausybės ketinimus įteisinti mafijos verslą - azartinius lošimus. "Pagrindinis Vyriausybės argumentas - įteisinti azartiniai lošimai papildys valstybės biudžetą - neatlaiko elementarios kritikos", - sakė P. Gražulis. "Todėl yra pagrindo manyti, jog šis žingsnis yra paprasčiausias "naujųjų politikų" skolos grąžinimas rinkimus finansavusioms šešėlinėms struktūroms." LKDP savo pareiškime perspėja, kad įteisinus azartinius lošimus Lietuvoje pablogės kriminogeninė situacija - padaugės nusikaltimų ir korumpuotų valdininkų, pablogės socialinė situacija, dar labiau išplis narkomanija, prostitucija ir alkoholizmas. Kovai su šiomis neigiamomis pasekmėmis prireiks daugiau lėšų, negu tikimasi iplaukų. Tai nauja našta užguls ir taip jau nuskurdintą eilinių pilietį. (*Eltos, BNS ir kitas žinias siunčia Lietuvos grįžimo į tėvynę informacijos centras*)

Tarptautinių įvykių apžvalga

Algirdas Pužauskas

Rusijos prezidento Vladimiro Putino sumanymas atgaivinti sovietinės imperijos himną sukėlė ginčų ir protestų. Daugelis sutinka, kad kompozatoriaus Aleksandro Aleksandrovo sukurtoji muzika yra išpūdinga. Prezidentas V. Putin tvirtino, kad ši melodija įkvėpė Rusijos atletus siekti olimpinio aukso medalių, o kosmonautus - užkariauti erdves. Anot jo, ši muzika net padėjusi Rusijai laimėti karą prieš Vokietijos nacių armiją. Rusijos gyventojų apklausa, kalbėjo V. Putin, parodė, jog didelė Rusijos piliečių dalis mėgsta ir net atmintinai moka šią Aleksandrovo melodiją. Prezidentas sakė, kad reikėtų tik šiek tiek pakeisti sovietinio himno žodžius. Dar buvo tikimasi, kad tokiam pasiūlymui pasipriešins Rusijos stačiatikių bažnyčia, tačiau jos vadovybė pritarė prezidentui, sakydama, kad atgaivintas Sovietų Sąjungos himnas pabrėžia Rusijos istorijos tęstinumą ir pastovumą.

"Izvestijų" laikraštis paskelbė grupės intelektualų, rašytojų ir politikų atvirą laišką,

kuriame tvirtinama, kad reikėtų atsisveikinti su bolševikų giesme ir sukurti sukurti naują Rusijos valstybinį himną, nes senasis daugeliui primena tik politinę priespaudą ir priverstinių darbų stovyklas. Laiške sakoma, kad iki šiol Rusijos komunistų partijos nariai gieda senąją sovietinę giesmę, tik pakeitę kai kuriuos jos žodžius. Nežiūrint pakeitimų, toji muzika liko simboliu priespaudos, toliau šlovinančios Lenina ir Stalina. Intelektualų laiške sakoma, kad dabartinis valstybės vadovas turėtų suprasti, jog milijonai žmonių, įskaitant ir tuos, kurie balsavo už prezidentą, niekada negerbs himno, įžeidžiančio visų priespaudos aukų atminimą.

Tačiau Rusijos Dūma net 381 balsais (tik 51 balsavus prieš) patvirtino nutarimą naudoti Aleksandrovo sukurtą muziką, tik pakeičiant himno žodžius. Prezidentas V. Putin ir pats siūlė išimti buvusių diktatorių pavardes, o vietoj jų įdėti ką nors apie Rusijos erelį. Bet jis nežinąs, kaip pakeisti: "partija Lenino, partija Stalino".

Rusijos Dūma apsvairstė ir raudonosios vėliavos klausimą. Nutarta, kad raudonoji vėliava bus naudojama tik kariuomenėje, pašalinus iš jos ten buvusį kūjį ir pjautuvą. Rusijos valstybinė vėliava liks jau apie 300 metų naudojama, susidedanti iš baltos,

mėlynos ir raudonos juostos. Atgaivintas ir caro laikų antspaudas su dvigalviu ereliu.

Svarstant šiuos klausimus Dūmoje, "Jabloko" partijos vadovas Grigorij Javlinskij pasakė, jog nutarimas atgaivinti senuosius sovietinius simbolius yra aiškus ženklas, "kur eina mūsų visuomenė". Kitas kritikas - Anatolij Čiubais pasakė, kad toks nutarimas yra istorinė klaida, kuri ateityje turės būti ištaisyta. Net ir buvęs prezidentas Boris Jelcin interviu "Komsomolskaja pravda" laikraščiui pareiškė, kad jo įpėdinis padarė klaidą. Jelcin dar 1991 metais atsisakė sovietinio himno ir raudonos vėliavos. Jis pabrėžė, kad tas himnas ir vėliava jam primena komunistų partijos suvažiavimus ir konferencijas bei partijos biurokratų galybę.

Prezidentas Vladimir Putin, pasirodęs televizijoje, paaiškino, kad Rusijai per jos istorijos laikotarpį teko pergyventi "ir šilto, ir šalto". Tiek valdant carams, tiek ir komunistų partijai, viešpatavo vergija ir baudžiava, o Stalino laikais klestėjo mirties stovyklos. Nukreipdamas dėmesį nuo ginčų, kilusių dėl himno ir vėliavos, prezidentas paskelbė, kad jis gruodžio viduryje išvyksta į Šiaurės Ameriką. V. Putin žada lankytis Kuboje ir Kanadoje, tartis dėl bendradarbiavimo prekyboje ir kitose srityse.

Keliais sakiniais

• Pasaulio spauda jau nebepajėgia suprasti, kas dedasi per rinkimus demokratinėje Amerikoje, kas sąlygoja nesugebėjimą išrinkti valstybės prezidentą. Anglijos "Economist" rašo, kad įvairių teismų įsivėlimas į rinkimų procesą jau padarė daug žalos. Paliestas net Aukščiausiasis Teismas. Paryžius, Pekinas (*Beijing*) ir *Delhi* stebisi, kur dingsta balsavimo biuleteniai ir šaiposi iš fanatiško vienos ar kitos politinės partijos veikėjų elgesio. O tokie "politikai", kaip Jugoslavijos Slobodan Milošević ar Irako *Saddam Hussein* tiesiog tyčiojasi. Susirūpinę net Amerikos draugai. (*Gruodžio 13-ąją pagaliau paaiškėjo, kad JAV prezidentu tapo Texas valstijos gubernatorius George W. Bush. - red. pastaba*)

• Pakartotiniuose Rumunijos prezidento rinkimuose laimėjo buvęs komunistų va-

dovas, dabar "socialdemokratas" *Ion Iliesku*, pažadėjęs ištraukti Rumuniją į Europos struktūras. Rinkimus pralaimėjęs kandidatas *Corneliu Vadim Tudor* skelbia, kad laimėtojo partija "vogė balsus".

• Pietų Korėjos prezidentui *Kim Dae-jung* Norvegijoje įteikta Nobelio taikos premija: medalis ir 940,000 dolerių. Prezidentas reportieriams papasakojo, kad abiejų Korėjų kariuomenės vadai tariasi tarp abiejų valstybių atgaivinti susisiekimą geležinkelio. Jis pats rengia pasitarimus, kuriuose dalyvautų Kinija, Šiaurės ir Pietų Korėja bei JAV. Abi Korėjos jau leidžia susitikti ir pasimatyti karo išskirtų šeimų nariams, kurie atrenkami loterijos būdu.

• Karinė Pakistano vyriausybė leido išvykti iš šalies buvusiam premjerui *Nawaz Sharif*. Jis buvo nuteistas mirti, bet vėliau ši bausmė

pakeista įkalinimu. Nuteistasis išvyko į Saudo Arabiją, kuri suteikė jam politinį prieglobstį. Su premjeru išvažiavo jo žmona ir 17 kitų giminaičių.

• Nicoje įvyko Europos Sąjungos (ES) valstybių vadovų suvažiavimas. Vyko nelengvos derybos. Daug sunkumų sukelia bendros valstybių veiklos organizavimas. Daugybė skirtumų išryškėja dabar, kai sąjungą sudaro 15 valstybių. Bet jų bus daugiau, kai įsijungs dar 12 valstybių ir ES šalims priklausys 370 milijonų gyventojų. Tarp kandidatų į Europos Sąjungą minimos šios valstybės: Lenkija, Rumunija, Čekija, Vengrija, Bulgarija, Slovakija, Lietuva, Latvija, Slovėnija, Estija, Kipras ir Malta. Yra pasiūlymų įteisinti "keturių didžiųjų" pirmenybę, paliekant svarbesnį vaidmenį

(Nukelta į 3 p.)

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX. 216 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: DR. JONAS JASAITIS

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA

19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0191

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices. • Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. - Subscription per year-\$35.00, first class-\$58 • Single copy-70 cents. Air mail overseas-\$110.00.

Prenumerata metams - \$35.00, pusei metų - \$20.00, pirmą klase - \$58 • Oro paštu į užsienį metams - \$110.00. • Atskiros numerio kaina - 70 centų • Straipsniai, pasirašyti pavardė, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. • Nespausdinti straipsniai gražinami, tik autoriams prašant - Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

Juozas Žygas

Kadangi Lietuvos valdinkija nėra linkusi į sąžiningą, pastovų sunkų darbą, tai ji vis ieško tos "magiškos lazdelės", kuria švystelėjus, be didelių pastangų gyvenimas savaime pradėtų gerėti. Nepriklausomybė atstačius buvo susirūpinta, kad "užsieniečiai" "Lietuvėlės neišpirtų". Paskubomis prikopus įvairių "įstatymų", nuo "pavojaus" buvo apsiginta ir užsienio kapitalo atėjimas buvo "sėkmingai" sulaukytas. Po to buvo svajojama, kad Lietuva taps Europos *Hong Kong*. Tik neatsižvelgta į tai, kad šis miestas tapo prekybos, bankininkystės ir pramonės centru dėka *laisvosios ekonominės zonos*, kurioje tebuvo tik labai maži suvaržymai ir mokesčiai. Žinoma, Lietuvos biurokratams iš to daug naudos nebūtų buvę, tad ir jokių pastangų ta linkme nebuvo daroma.

Kažkas buvo girdėjęs ar skaitęs apie Vakaruose veikiančią "kaimo turizmą". Tad griebėsi ir už to šiaudo visai nepagalvojęs, kad Lietuvoje tam dar nėra sąlygų. Atrodo, kad tokie planuotojai nėra matę ne tik vakarietiško, bet net ir pačios Lietuvos kaimų. Jie negali būti net iš tolo lyginami su vakarietiškais, išsikūrusiais *Schwarzwald*, Alpių pašlaitėse ar Reino, Maino, *Neckar* ar *Dunojaus*

Tarptautinių įvykių apžvalga

Vokietijai, Prancūzijai, D. Britanijai ir Italijai.

• Čėčėnijoje sprogo automobilį paslėpta bomba. Žuvo 16 žmonių, sužeista 20. Rusijos karinė vadovybė kaltina sukilėlius, vadindama juos teroristais.

• Sudano vyriausybė nepageidaujamu asmeniu paskelbė JAV ambasadorių, įsakydama jam išvykti per 72 val. Ambasadorius *Glenn Warren* apkaltintas tuo, kad jis esą posėdžiavęs su opozicijos veikėjais, iš kurių septyni jau suimti.

* Meksikos prezidentas *Fox* paskyrė naują *Chiapas* valstijos gubernatorių *Pablo Salazar*, kuris tuoj pažadėjo paleisti iš kalėjimų "zapatisčių" indėnų grupuotės veikėjus ir pradėti su jais derybas dėl taikos ir santarvės.

• Filipinų prezidentas

pakrantėse. Jeigu būtų ir kelias pažįstamų, tai mieliai praleisčiau kokią savaitę. O Lietuvos kaime net ir veltui nė dienos nenorėčiau praleisti.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės ir JAV LB valdyboms pasižadėjus Valdovų rūmų atstatymą remti, savaime aišku, kad rankos bus atkištos į mūsų kišenes. Tai manau, kad turime teisę ir pasisakyti. Gruodžio 9 d. gavau iš PLB Fondo aplinkraščių su prašymu aukoti. Jame išskaičiuoti net 28 įvairūs reikalai: švietimo, kultūros, tremtinių rėmimo ir kitos programos. Jeigu kiekvienai duosime tik po 1 dolerį, tai su tokiais lėšomis didesnių darbų neatliksime, bet aukojančiam jau teks pakloti 28 dolerius.

Be šio PLB Fondo prašymo dar yra dešimt ar daugiau laiškų, gautų iš įvairių lietuviškų organizacijų, įstaigų ar bažnyčių bei vienuolynų, kuriuose taip pat prašoma aukoti. Pinigų reikia ir mūsų centrams.

Draugijos "Pilis" pirmininkas E. Kulikauskas taip rašo: "Kita vertus, atkūrus Valdovų rūmus, sostinėje pagyvėtų turizmas – kitas ekonomikos pagyvinimo svertas. Juk tur būt niekas negalėtų užginčyti, kad Trakų pilies atstatymas buvo naudingas. Kiek tai patraukė ir tebetraukia turistų! Neabejotina, kad taip būtų atstačius *Kunigaikščių miesto* (mano pabrūkta – J.Ž.) istorinius rūmus. Turizmo skyriaus duo-

(Atkelta iš 2 p.)

Joseph Estrada kaltinamas šios valstybės Senate. Pasiųskite iš pareigų jį ragina buvusi prezidentė *Corazon Aquino*, buvęs prezidentas *Fidel Ramos* bei *Manilos* arkivyskupas, kardinolas *Jaime Sin*. Pagal Filipinų įstatymus reikia, kad du trečdaliai senatorių balsuotų už pašalinimą. Tačiau prezidentas Senate turi ir pakankamai rėmėjų. Opozicija jį kaltina korupcija ir kyšių ėmimu.

• Rusijoje nuteistas amerikietis *Edmond Pope*, apkaltintas jį šnipinėjimu. Esą jis nupirkęs rusų povandeninių raketų brėžinius. Nuteistajam paskirta 20 metų kalėjimo bausmė, tačiau amnestijos komisija rekomendavo jį paleisti, nes E. Pope serga vėžiu. Aštuonis mėnesius jis iš-

TIKI, KAD VALDOVŲ RŪMAI PASKATINS TURIZMĄ

menimis, vidutiniškai 2,2 paros Vilniuje apsistojęs turistai išleidžia 940 litų. O Vilniuje kasmet apsilanko 1 milijonas turistų. Taigi, tokiu būdu per metus į Vilnių atiteka 1 milijardas litų. Atstatyti Valdovų rūmai būtų svarbus traukos taškas. Toliau rašoma, kad turistai paliktų papildomai gal apie 100 milijonų litų.

Sakyčiau, kad tą sumą reikėtų net dešimteriopai sumažinti. Pirmiausia, mes patys savo istoriją dorkome ir norime, kad turistai plūstų. Paties Gedimino laiške, kuriuo remiantis Vilniaus įkūrimo data laikoma 1323 metai, rašoma: "Laiškas rašytas mūsų karališkame mieste *Wilno*." Tačiau tiems, kurie nori į Vilnių turistus pritraukti, Lietuvos sostinė jau pavirto į "kunigaikščių miestą". Su tokia kumečių galvosena mes Vilniaus pasaulyje neišgarsinsime. Antra vertus, tie rūmai nebus istoriniai!

Didžiulius Europos kultūros ir meno centrus mačiau. Iš Europos karališkų rūmų gal tik trejetas savo priežiūros ir remonto išlaidas padengia iš turistinių pajamų. Rašau svarbumo eile: *Versalis*, *Windsoro pilis* ir *Schionebunn* – Austro-Vengrijos imperatorių rūmai. O visi kiti turistų nepritraukia. Vieninteluose Berlyne išlikusiuose karališkuose rūmuose – *Scharlotenburg* – vos saujelė lankytojų. O *Potsdamo Sans Sauci* tik mūsų grupė tebuvo!

Redaktoriaus skiltis

Pagarba savo tautai

Artėjant nepakartojamam šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų laikui, kažkaip nejučia iškilo klausimas: "Koks palinkėjimas šiemet būtų bene pats svarbiausias, labiausiai prasmingas, labiausiai teiktinas?" Gal būt daugelis iš mūsų į šį klausimą atsakytų visai kitaip, bet stebint sudėtingą lietuvių tautos gyvenimą dabartiniame laikmetyje, man labiausiai norisi palinkėti žymiai didesnės pagarbos vienas kitam. Juk nekils mintis apgauti ar nuskriausti žmogų, kurį gerbiame. Galime pasitikėti tuo, kuris mums reiškia nuoširdžią pagarbą.

Deja, šis jausmas tarp mūsų dar toks retas ir nepastovus. Ar daug turime išrinktųjų, kuriems išreiškiama tikra pagarba? Nesuvaldinta, nesutępta pataikavimu ir savanaudiškumu... Ką rodo tie dažnai skelbiamų, bet vis kintančių "populiarumo reitingų" duomenys? Beje, populiarumas ir pagarba – tikrai ne tas pats. O argi neturime žmonių, kuriais galime pasitikėti, kuriuos yra už ką gerbti? O gal jų tik nepastebime? Gal lietuviškoji visuomenė jau yra taip susiskaldžiusi ir susipriešinusi, kad jai belieka tik šauksmas tyruose: "Tautai reikia vadų!" (kaip neseniai išeivijos spaudoje rašė viena autorė)?

Iš tikrųjų mūsų tautoje ir šiandien yra daugybė žmonių, kurie verti pagarbos ir už kasdieninį kuklų triušą, ir už nuostabius pasiekimus mene arba moksle, ir už nepaprastai sunkų darbą, vadovaujant valstybei. Tik ir tie žmonės kartais suklysta. Gal paklausė įtaigaus, tačiau piktavališko patarimo, gal ko nors nesuprato ar tiesiog kažko nežinojo... Ar jau reikia tokį žmogų pulti ir pasmerkti, akimirksniu nubraukiant viską, ką gerio ir gražaus jis yra padaręs?

Galėtume pateikti daugybę pavyzdžių iš jau į istoriją įengiančių 2000 metų Lietuvoje ir išeivijoje, parodančių būtent pagarbos žmogui stoką. Ir gana dažnai tie pavyz-

džiai byloja ne tiek apie dar neseniai garbinto, o dabar jau vos ne visuotinai smerkiamo žmogaus klaidas, kiek apie smerkiančiųjų menką inteligenciją arba paprasčiausią provincialumą, vidinės kultūros stoką. Jie liudija ne tiek apie iškiliųjų asmenybių nuopolių, kiek apie mūsų lietuviškosios visuomenės ugdymo ydas.

Kažkas svetimas pabandė iš dar tokios nesenos mūsų istorijos pasityčioti. Ar susigaudėme, kad čia – tik patyčios, tik pikta valia, neturint jokių faktų ir jokios moralinės teisės? Ne, nesugaudėme! Puolėme atsiprašinėti ir atgailauti, nors nesame mums primetamos nuodėmės padarę. Ar ne taip išėjo su 1940-1941 metų įvykių vertinimu, o ypač su Birželio 23-osios sukilimo reikšmės įprasminimu? Išsigandome neseniai mus engusio okupanto mourojimo, esą ne jis mus užgrobė, bet patys prie jo prisiliejome. Juk jei kietai ir nedviprasmiškai būtume iškėlę visam pasauliui faktus apie tomis dienomis kilusį visuotinį pasipriešinimą bolševikų tironijai, tai galėjome galutinai išmušti šleivus okupantų pasiteisinimus. Bet to nepadarėme. Neaišku, kada padarysime. Puiki proga suniekinta savomis rankomis.

Buvęs okupantų talkininkas eilinį kartą užpuolė eilinį mūsų tautos narį. Užpuolikui svarbiausia ne tiek tą žmogų dvasiškai ir fiziškai palaužti, kiek mesti dėmę visai tautai. Neseniai vienas mūsų aktyvus skaitytojas priminė, kad *Los Angeles, CA* Tolerancijos (!) muziejuje viešai kabo skelbimas, esą Lietuva buvo viena iš pagrindinių žydų tautos naikintojų. O mes ar suvokiame tokio košmariško šmeižto pavojų savo gimtinei, savo tautos ateičiai? Nejaugi sugebėję nusimesti didžiausios ir žiauriausios pasaulio imperijos jungą, mes nesugebame kirsti šmeižikui per nagus taip, kad jis visam laikui atsisakytų tokių kėslių?

buvo Maskvos kalėjime. Prezidentas V. Putin amerikietį nuo bausmės atlikimo atleido.

• Japonijos premjeras *Yoshiro Mori* pertvarkė nepopuliarią vyriausybę: sumažino ministerijų skaičių, iš buvusių 22 palikdamas 17. Užsienio reikalų ir finansų ministrais tapo du buvę Japonijos premjerai. Šalis pergyvena ekonominius sunkumus. Daugelis dėl to kaltina premjerą.

• Kubos diktatorius *Fidel Castro* dalyvavo propagandinėje septynerių metų berniuko *Elían Gonzales* gimtadienio šventėje ir džiūgavo, kad šis užaugs komunistu.

• Gruodžio 10 d. iš pareigų pasitraukė Izraelio premjeras *Ehud Barak*.

Lietuvos naujienos

KNYGŲ UŽSAKYMAS INTERNETE

Vilnius, lapkričio 23 d. (ELTA). Netrukus skaitytojai galės internetu užsisakyti knygas ir periodinius leidinius daugiau nei 30 Lietuvos bibliotekų. "Libis" sistema pirmiausia įdiegta Lietuvos Martyno Mažvydo bibliotekoje, vėliau – kitose didžiausiose šalies bibliotekose. Šiuo metu šia sistema naudojasi 17 Lietuvos bibliotekų. Iki metų pabaigos projektas apims dar 16 bibliotekų, tarp jų – ir Akulų biblioteką. Planuojama, kad "Libis" į vieną sistemą sujungs 82 Lietuvos bibliotekas. Šiuo metu jau įdiegtas suvestinis elektroninis Lietuvos bibliotekų katalogas, kuriame kaupiamos žinios apie Lietuvos centrinėse ir miestų bibliotekose esančias knygas. Suvestinis katalogas prieinamas interneto vartotojams, kurie gali sužinoti, kurioje iš Lietuvos bibliotekų yra jo ieškoma knyga ar leidinys (www.libis.lt).

(Iš Eltos pranešimo)

KOMPIUTERIAI MOKYKLOMS

Sėkmingai baigti valstybės numatyti švietimo sistemos įstaigų kompiuterizavimo darbai. Šiais metais tam buvo skirta vienas milijonų litų.

Lietuvos švietimo įstaigų kompiuterizavimas prasidėjo 1996-1997 metais, kai IBM korporacija šiems darbams paskolino 7 mln. JAV dolerių. 1998 metais Lietuvos švietimo informacinei sistemai kurti Vyriausybė skyrė 1,6 mln. litų, o 1999 metais lėšų nebuvo skirta visai.

Švietimo ministerijos duomenimis, Lietuvoje yra 2246 bendrojo lavinimo mokyklos, kuriose mokosi 586 tūkstančiai mokinių. Specialistų skaičiais, tam, kad kiekvienas mokyklą baigęs mokinys turėtų kompiuterio raštingumo įgūdžius, ketverius metus iš eilės švietimo sistemai kompiuterizuoti reikėtų skirti po 40-60 mln. litų. Tada dešimčiai mokinių tektų vienas kompiuteris.

TECHNINĖ ENCIKLOPEDIJA

Kitų metų sausį techninio išsilavinimo skaitytojus pasieks ilgai lauktos Technikos enciklopedijos pirmasis tomas. Pasak Technikos enciklopedijos redaktorių tarybos pirmininko profesoriaus Edmundo Zavadsko, nuo 1995 metų rengiant enciklopediją dalyvavo šimtai mokslininkų

ir specialistų iš Kauno technologijos ir Vilniaus Gedimino technikos universitetų, kitų institucijų. Leidinį sudarys keturi tomai, kiekviename bus per 700 puslapių. Naujoje enciklopedijoje pateikiama žinių iš visų technikos sričių: statybos, elektronikos, ryšių, elektrotechnikos, energetikos, ergonomikos, poligrafijos, geotechnikos ir kasybos, medžiagotyros, mašinų gamybos, maisto ir kitų technologijų, šiluminės ir šaldymo technikos, transporto, automatikos, karo technikos, taip pat tikslųjų mokslų: fizikos, teorinės ir taikomosios mechanikos, chemijos, matematikos bei su technika susijusių veiklos sričių: kompiuterijos, architektūros, gamtosaugos, fotografijos, metrologijos, etnografijos. Numatoma, kad pirmas tomas kainuos 75 litus.

VILNIAUS VALSTYBINIO STYGINIO KVARTETO KONCERTAI

35 metų sukaktį pažymintis Valstybinis Vilniaus kvartetas tęsia unikalų jubiliejinio sezono koncertų ciklą "Visi Liudviko van Bethoveno styginių kvartetai". Įspūdinga programa skamba įspūdingoje aplinkoje – senajame Vilniaus arsenale - Taikomosios dailės muziejuje, prie ten

veikiančios parodos "Krikščionybė Lietuvos mene". Tai yra bendras Lietuvos filharmonijos ir parodą surengusio Dailės muziejaus projektas. Iš viso numatyti aštuoni šio ciklo koncertai.

(Iš Eltos pranešimo)

VATIKANO LAIDŲ 60-METIS

Prieš 60 metų oficiali Popiežiaus stotis - Vatikano radijas pradėjo transliuoti laidas lietuvių kalba.

[vertinęs sovietų okupaciją, į Italiją emigravęs vyskupas Petras Bučys sumanė padėti savo Tėvynei lietuviškomis radijo laidomis iš Vatikano. Lietuvių iniciatyva buvo sukurta vienuoliktą antrinė Vatikano radijo stotis. Dabar jų yra apie 40. Lietuviškos programos iniciatorius P. Bučys tapo pirmuoju jos redaktoriumi, jam padėjo kiti Romoje gyvenę kunigai. Laidos buvo transliuojamos ne tik į Lietuvą, bet ir Šiaurės Ameriką, kur jos klausėsi išeivijos lietuviai.

Nukritus "geležinei uždangai" Vatikano radijo lietuviškos laidos palaiko kasdieniškų ryšių su Bažnyčia Lietuvoje. Mūsų šalies religinė bendruomenė iš Vatikano radijo lietuviškų laidų gauna informaciją apie Popiežių, Šventąjį Sostą ir Visuotinę Bažnyčią.

Lankytinos vietos

Šiauliai. Frenkelio namas. Atnaujintame name bus įrengta Šiaulių Meno galerija. Daliaus Puškorienės nuotr.

Pasaulis ir Lietuva

* **NAUJASIS JAV PREZIDENTAS.** Al Gore nusprendė nebekovoti dėl prezidento posto. Tokį jo žingsnį lėmė JAV Aukščiausiojo Teismo sprendimas (5:4) anuliuoti Floridos Aukščiausiojo teismo sprendimą leisti testuoti balsų perskaičiavimą rankomis Floridos valstijoje. Taigi ten laimėtoju paskelbtas George W. Bush, kuris užsitikrino 271 balsą Rinkimų kolegijoje, o Al Gore - 267. *REUTERS*

* **DIPLOMATIJOS PERGALĖ.** Lietuvos Prezidento ir Premjero veiksmų dėka Lietuva ne tik laimėjo kovą dėl balsų skaičiaus Ministrų Taryboje, mūsų šaliai tapus Europos Sąjungos nare, bet ir dar padidino jų skaičių. Europos Sąjungos valstybių vadovai priėmė palankų sprendimą: Lietuva turės septynis balsus, o ne penkis. *ELTA*

* **PASKYRIMAI.** Gruodžio 11 d. darbą pradėjo naujasis Lietuvos ambasadorius Jungtinių Tautų skyriuje Ženevoje Algimantas Rimkūnas, iki šiol dirbęs užsienio reikalų viceministru. Užsienio reikalų viceministrės pareigas pradeda eiti Dalia Grybauskaitė, pastaruoju metu dirbusi Finansų ministerijoje. Ji bus atsakinga už ekonominius santykius, kuriais iki šiol rūpinosi A. Rimkūnas. *BNS*

* **SUTARTIS.** Trijų Baltijos šalių švietimo ministrai pasirašė Lietuvos, Latvijos ir Estijos sutartį dėl bendros Baltijos šalių aukštojo mokslo erdvės sukūrimo. Jos tikslas – užtikrinti lygias galimybes Baltijos šalių studentams įgyti aukštąjį mokslą Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. *ETA - LETA*

* **KEIČIASI ŠVEICARIJOS POŽIŪRIS.** Šveicarijos vyriausybė rekomendavo, kad ši neutrali valstybė atsisakytų savo tradicinės izoliacionizmo politikos ir taptų Jungtinių Tautų Organizacijos nare. Šveicarija ir Vatikanas yra vienintelės šalys, kurios nepriklauso šiai pasaulinei organizacijai. Vyriausybė iniciatyvą dėl Šveicarijos narystės JTO perdavė parlamentui. Jeigu narystei referendume pritars šalies rinkėjai, Šveicarija jos nare taps iki 2003 m. 1986 m. kovą vykusiam referendume šveicarai pasisakė prieš narystę JT. *REUTERS*

* **LIETUVA – Į NATO.** Lietuvos įsijungimo į NATO koordinatorius, Užsienio reikalų viceministras Giedrius Čekuolis po susitikimo su Lietuvos prezidentu Valdu Adamkumi pareiškė, kad Lietuva padarys viską, kas įmanoma, jog 2002 m. būtų pakviesta tapti NATO nare. Pasak G.Čekuolio, susitikimo metu V.Adamkus iš esmės pritarė koordinaciniam Lietuvos integracijos į NATO veiksmų planui. *INTERFAX*

* **NEPASIDUODA RUSIJOS SPAUDIMUI.** Rusijos dienraštis "Nezavisimaja gazeta" pranešė, kad Londone vykusias Rusijos gynybos ministro Igorio Sergejevo derybas su D.Britanijos kolegomis apsunkino D.Britanijos pozicija dėl Baltijos valstybių stojimo į NATO klausimo. "D.Britanija aktyviai remia NATO plėtros procesą, įskaitant ir Baltijos šalių priėmimą" - pažymėjo laikraštis. *BNS*

* **LIETUVOS PREZIDENTO POZICIJA.** Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus išskirtiniame interviu ITAR-TASS'ui pareiškė manąs, kad XXI amžiuje susiformuos kokybiškai nauji tarptautiniai santykiai. Jau dabar matosi, jog valstybių politiką dažnai lemia ekonominiai interesai. V. Adamkus pažymėjo, kad Lietuva suinteresuota palaikyti abipusiškai naudingus ryšius su Rusija. Pasak jo, tai svarbu visoms valstybėms, supančioms Baltijos jūrą. Lietuvos prezidentas pasisakė už būtinybę abipusiškai stengtis įveikti atgyvenusius stereotipus. Pasak jo, daugiau iniciatyvos turėtų rodyti ir Rusijos Valstybės Dūma bei vyriausybė, kartu pažymėdamas, kad Valstybės Dūma iki šiol dar neratifikavo Lietuvos ir Rusijos valstybės sienos sutarčių. Prezidentas pasakė, kad dar 1992 m. referendume Lietuvos piliečiai pasisakė už žalos atlyginimą, ir šią jautrią problemą galima spręsti abipusiškai pagarbiu ir konstruktyviu dialogu. *ITAR-TASS*

* **SMŪGIS DVIVEIDIŠKUMUI.** Baltarusijos opozicijos veikėjų delegacija apsilankė Čekijos Senate, kur susitiko su Senato užsienio santykių komisijos vadovu Michailu Žantovskiu ir kitais šios komisijos nariais. M. Žantovskis susitikimo metu pareiškė, kad Europa turėtų užimti "vienareikšmę poziciją Baltarusijos diktatoriaus atžvilgiu" ir neteikti jam jokios paramos. Pasak Čekijos senatoriaus, negalima smerkti A. Lukašenkos ir tuo pat metu palaikyti ryšius su taip vadinamais Atstovų rūmais bei siūlyti ekonominį bendradarbiavimą, nes tai automatiškai stiprina diktatūrą. *BelaPAN*

* **SKIRTINGI SIEKIAI.** Rusijos UR ministro pavaduotojas Aleksandr Losiukov, kalbėdamas valstybės Dūmoje, pareiškė, kad Rusijos diplomatija šiuo metu siekia stiprinti draugiškus santykius su Kinija. Tačiau jis pripažino, kad ateityje galimas santykių pablogėjimas. Jį gali sukelti skirtingų Rusijos ir Kinijos interesų atsiradimas, žymiai išaugus Kinijos ekonominei ir karinei galiai. *INTERFAX*

SPORTO ŽINIOS

ŽAIDŽIA A. SABONIS

"Portland Trail Blazers" svečiuose 101:93 (21:23, 27:20, 27:24, 26:26) įveikė "Golden State Warriors" krepšininkus. Starto penkete rungtynes pradėjęs A. Sabonis per 26 min. pelnė 15 taškų ir pagerino asmeninį šio sezono rezultatyvumo rekordą. Lietuvis pagal rezultatyvumą savo komandoje buvo antras.

Gruodžio 13 d. "Portland Trail Blazers" klubo vidurio puolėjas Arvydas Sabonis per NBA čempionato rungtynes namuose su čempionų titulą ginančiais "Los Angeles Lakers" krepšininkais pelnė 4 taškus ir atkovojo 8 kamuolius. "Portland Trail Blazers" iškovojo pergalę 96:86 (30:20, 14:24, 20:20, 32:22).

Per 11 šio sezono rungtynių A. Sabonis žaidė 202 min., pelnė 99 taškus (vid. - 9,0) ir atkovojo 56 kamuolius (vid. - 5,1).

Ž. ILGAUSKUI SEKASI

Gruodžio 12 d. "Cleveland Cavaliers" klubo vidurio puolėjas Žydrūnas Ilgauskas per NBA čempionato rungtynes namuose su "Dallas Mavericks" komanda pelnė 24 taškus, trim taškais pagerindamas savo šio sezono rezultatyvumo rekordą. "Cavaliers" iškovojo pergalę 92:87 (23:24, 23:25, 19:14, 27:24). Iš 7, atkovojo 12 kamuolių, blokavo 3 metimus.

Likus žaisti 5 min. 32 sek., "Mavericks" pirmavo 10 taškų skirtumu - 81:71. Bet po to "Cavaliers", daugiausia rezultatyviausio rungtynių žaidėjo Ž. Ilgausko pastangomis, laimėjo atkarpą 11:0 ir išsiveržė į priekį 82:81. Per likusias 2 min. 32 sek. komanda iniciatyvos iš savo rankų nebeišleido.

(Iš Eltos pranešimų)

Mieli Pasaulio Lietuvių Bendruomenės šeimos nariai, Brangūs Tėvynės Lietuvos broliai ir sesės!

"Be paliovos sruvena laikas.
Jisai atrodo tartum simfonija,
Kurį orkestras groja man."
M.K. Čiurlionis

Čiurlionis, kurio jubiliejų minime, jau šimtą metų moko mus gėrėtis pasauliu, moko mus žmoniškumo, jautrumo ir atvirumo. Baigiame 2000-uosius metus. Vėl gaudžia Kalėdų ir Naujųjų Metų varpai, skatindami neprarasti vilties, siekti taikos, ramybės ir džiaugsmo...

Užsienio lietuviai, susitelkę visus jungiančioje Pasaulio Lietuvių Bendruomenėje, kurios stiprybė yra tautinis sąmoningumas ir organizuotumas, sveikina seses ir brolius lietuvius, švenčių proga linkėdami bendromis jėgomis padėti naštą nešti viens kitam ir vilties žiburį uždegti visiems!

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba

2000 metų Kalėdos

2000 metų Kalėdos

Sveikinu "DIRVĄ", "VILTIES" DRAUGIJĄ,
visus artimuosius, draugus ir bendraminčius,
linkiu malonių Kalėdų švenčių,
sveikų, darbinių ir kūrybinių
Naujųjų – 2001-ųjų metų

Rūta Sakienė

Nuoširdžiai sveikinu
"Dirvos" skaitytojus ir redakciją
su šventomis Kalėdomis
ir Naujaisiais Metais.
Linkiu daug laimės
ir geros sveikatos 2001-aisiais!
Labai maloniai prisimenu
savo viešnagę Cleveland, OH
ir norėčiau dar kartą
padėkoti visiems už svetingumą.

Jūsų

Dr. Rimantas Morkvėnas
Generalinis konsulas
Niujorke

ŠVENTŲ KALĖDŲ ir NAUJŲJŲ – 2001-ŲJŲ

metų proga nuoširdžiai sveikiname Tautinės Sąjungos Garbės ir Tarybos narius, skyrių pirmininkus bei visus Sąjungos narius. Sveikiname "Dirvos" redaktorių, administraciją ir bendradarbius, "Vilties" draugijos valdybą, "Naujosios Vilties" žurnalo redaktorių ir talkininkus. Sveikiname Lietuvių tautininkų sąjungą Lietuvoje.

Tegul šventiška nuotaika lydi mus visus, teikdama jėgų ateities darbams, siekiant šviesesnio Lietuvos rytojaus.

Amerikos lietuvių tautinės
sąjungos valdyba:

Petras Buchas
Eugenijus Bartkus
Jonas Variakojis
Oskaras Kremeris
Irena Dirdienė

Elena ir Karolis Milkovaičiai,
gyv. Yorba Linda, CA.,
šiomet tik šiuo būdu sveikiname

su Šv. Kalėdomis
visus savo artimuosius,
draugus ir pažįstamus,
ir linkime Dievo palaimos
ateities metuose.

Taip pat sveikiname
"DIRVOS" redakcijos ir
administracijos personalą.

IŠDALINTI 6000 DOLERIŲ

Amerikos Lietuvių Piliiečių Suffolk apskrities klubas, esantis Long Island, N.Y. lapkričio 4 d. sukvietė narių metinį susirinkimą. Šis klubas, įsteigtas 1922 sausio 18 d., po dvejų metų minės savo gyvavimo aštuoniasdešimtmetį. Jis ilgą laiką buvo labai aktyvus Long Island lietuvių gyvenime. Jo narių skaičius vienu metu buvo daugiau kaip 250. Laikui bėgant, daug narių išmirė arba iškeliavo kitur. Po karo atvykę nauji ateiviai, kaip ir kitas senąsias organizacijas, taip ir į šią nelabai gausiai stojo. Tad dabartinis narių skaičius yra gerokai sumažėjęs. Todėl ir visa veikla susiaurėjo. Pasitenkiname tik retais susirinkimais, dažniausiai kviečiamais švenčių progomis.

Šis susirinkimas, sušauktas East Northport mieste esančiose Steak Port restorano patalpose, buvo ypatingai darbingas. Tartasi dėl veiklos ateities ir aukų paskirstymo iš klubo išdo. Susirinkusieji na-

riai balsavimo keliu nutarė išdalinti net 6000 dolerių. Buvo paskirstyta: \$2000 – Tautos Fondui, po \$1000 – Lietuvos vaikų vilčiai (Lithuanian Children's Hope) ir paramai Lietuvos ligoninėms (Lithuanian Mercy Lift), po \$500 – Lietuvos vaikų globai (Lithuanian Children's Relief), Lietuvos partizanų globai, Lietuvos katalikų šalpai ir žurnalistės Salomėjos Narkevičiūtės fondui.

Klubui jau ilgus metus vadovauja Algirdas Mačiulaitis. Jam padeda išdininė Roma Vedeckienė ir sekretorė Danutė Laukienė, kuri šiame susirinkime buvo išrinkta vietoje Elenos Juškienės, pasitraukusios dėl ligos. Klubo tarybos nariai: Juozas Giedraitis, Edvardas Laukys ir Kęstutis K.Miklas.

Susirinkime nutarta šiemet nerengti tradicinio susirinkimo bei pobūvio Kalėdų proga. Nutarta sekantį susirinkimą sušaukti kitais metais, pavasariop.

Kęstutis K.Miklas

Lietuvos kariuomenės dienos minėjimas Floridoje

(Pabaiga. Pradžia – 47 nr.)

Tai buvo kariuomenė, ginkluota nuo galvos iki kojų. Kariuomenė – be tėvynės, be savos teritorijos, be civilinės valdžios ir be ateities. Jai komandavo trys ambicingi karininkai. Generolas *fon der Golz*, gal ir su Berlyno žinia, Baltijos valstybės norėjo išlaikyti Vokietijos įtaką. Pulk. Bermont-Avalov sakėsi norįs atkurti monarchinę Rusiją. Šaulių ir Radviliškio apylinkėse siautėjo pulk. Virgovič daliniai. Per trumpą laiką bermontininkai sudegino 171 trobės, pagrobė virš 1000 arklių ir kitų galvijų, nužudė 33 žmones, sužeidė 124.

Tokią sunkią valandą į kovą stojo jaunas ir senas, net gimnazistės mergaitės. Lietuva daug kariuomenės laikė lenkų fronte. Matyt, bermontininkų siautėjimas pasiekė ir aljantų ausis. Antantės misijos vadovas pulk. *Rovan Robinzon* 1919 m. spalio 12-osias raštu pranešė Antanui Smetonai, kad jam įsakius, majoras *Maket* kreipėsi į Pilsudskį ir gavo tvirtą pasižadėjimą: jeigu lietuviai iš lenkų fronto paimtų ir paskutinį kareivį, Lenkija tuo nepasinaudos.

Mūsų kariuomenė pasirodė Šaulių-Radviliškio operacijai. Nors Šauliai nebuvo išlaisvinti, bet antruju puolimu paimtas Radviliškis. Čia į mūsų kariuomenės ran-

kas pateko milžiniškas karo grobis: 15 lėktuvų, 50 tūkstančių artilerijos šovinių, pilni vagonai šautuvų, amunicijos ir kitokio kariško turto. Visus tuos ginklus iš vokiečių atėmė ir sandėlius nuo susprogdinimo išgelbėjo Lietuvos partizanai. Taip, tai buvo partizanai, iš kurių vėliau išaugo garbinga Lietuvos Šaulių sąjunga.

Konflikto su Lenkija pradžia

Lietuva karui su Lenkija niekad nesirengė ir negalvojo, kad teks kariauti. Galima suprasti: juk tie patys žmonės buvo Vilniuje ir Varšuvoje – giminės, mokslo draugai, kaimynai ar nors truputį pažįstami. Abiejų valstybių kariai ilgus amžius kovojo petys į petį su priešais. Abi valstybės tais pačiais metais atgavo nepriklausomybę. Prisiminkime du brolius Narutavičius. Vienas iš jų Vilniuje pasirašė Lietuvos Nepriklausomybės aktą. Jo brolis Varšuvoje pasirašė Lenkijos nepriklausomybės aktą. J. Pilsudskis gimė Zulavų dvare, Pabradės valsčiuje, Želigowski – Ašmenos apskrityje.

Kai netoli Varšuvos įvyko "Vyslos stebuklas", prancūzų karininkai suspėjo pertvarkyti lenkų armiją, atvežė daug gerų ginklų. Raudonoji

Antanas Jonaitis

armija, visai sumušta ir išsklaidyta, netvarkingai bėgo į Rusiją. Mūsų kariuomenė neturėjo tiek jėgų, kad galėtų tūkstančius raudonarmiečių nuginkluoti ir internuoti, bet paskui raudonarmiečius slenkančiai lenkų armijai pastojo kelią. Lietuvos vyriausybė ir karininkai suprato, kad Lenkijos kariuomenė iš Lietuvos teritorijos nesitrauks. Buvo mestas šūkis "Dabar arba niekad". Kariuomenės vadas generolas Ladyga į frontą prieš lenkus metė beveik visą kovai tinkančią mūsų kariuomenę: 7500 pėstininkų, 300 kavalerijos, sunkiąją ir lengvąją artileriją. Bet dėl labai silpnos mūsų kariuomenės žvalgybos buvo neįvertintos prieš jėgos. Lenkija tuo laiku turėjo apie vieną milijoną karių, o Lietuva – tik apie 20 tūkstančius uniformuotų vyrų. Po labai nesėkmingų kovų Suvalkų, Augustavo, Gardino apylinkėse, greitai ištirpo du mūsų kariuomenės pulkai. Praradome beveik visą turėtą artileriją. Sovietų sąjunga, matydama, kad Lietuvai trūksta ginklų ir amunicijos, pasiūlė gana didelę paramą: 17 tūkst. šautuvų, 17 milijonų šovinių ir 3 milijonus aukso rublių. Sutartį pasirašė Krašto apsaugos ministras pulk. Žukas ir sovietų pasiuntinys Akselrod. Tačiau šautuvai ir šoviniai mūsų kariuomenės nepasiekė, nes lenkai jau buvo užėmę geležinkelius.

Nors santarvininkų pareigūnai braižė įvairias linijas, bet lenkų kariuomenė jas vis peržengdavo. Santarvininkai nepamiršdavo "patarti" lietuviams ir lenkams sėsti prie derybų stalo. Pagaliau toks pasitarimas įvyko Suvalkuose. Dėl Suvalkų sutarties parašyta daug straipsnių. Tik man neaišku, kodėl straipsnių autoriai nepateikia sutarties teksto. Kadangi lenkų karininkai pasižymėjo gražbylyste, jie patarė Lietuvai užimti Daugpilį, kad turėtume gele-

žinkelių mazgą, užimti Liepoją, kad turėtume uostą. Tai generolas Katchė užpykęs tarė: "Po velnių, jums ir mums rūpi Vilnius, o kalbat apie Daugpilį ir Liepoją!" Lenkų karininkas atsakė: "Neskubėk, generole, kai ateis laikas, pakalbėsime ir apie Vilnių, Vilnius mums nereikalingas."

Gen J. Pilsudskis, pasikvietęs gen. Želigowskį, kalbėjo maždaug šitaip: "Tautų Sąjunga Vilnių ir Vilniaus kraštą priskyrė Lietuvai. Čia Lenkija jau nieko padaryti negali. Reikia sukilti."

Želigowski: "Prieš ką sukilti?"

Pilsudskis: "Prieš Lenkijos ir Lietuvos vyriausybes."

Želigowski: "To tai aš nedarysiu."

Pilsudskis: "Darysi, ką reikės daryti. Įsakysiu aš."

"Sukilusio" generolo žinion buvo paskirta 14 tūkst. pėstininkų, kavalerijos pulkas ir stipri artilerijos grupė. Želigowski kariuomenę sparnus dengė reguliarioji Lenkijos kariuomenė. Iš viso tos jėgos, sudėjus kartu, siekė 80 tūkstančių karių ir beveik 4 kartus viršijo visą Lietuvos kariuomenę. Vilniui ginti mūsų jėgos buvo kuklios – truputį daugiau kaip 3 batalionai. Bet ir tie batalionai nebebuvo pilnos sudėties. Vilnius atiduotas priešui be kovos.

Lapkričio 18 d. batalionų ir kuopų vadai susirinko pasitarimui. Karininkai suprato, kad taip sunkiai iškovotai nepriklausomybei artinasi galas. Neturint jėgų prieš puolimą atremti, nutarta pasinaudoti leit. Teodoro Balno

planu: ne gintis, o pulti. Tik ne kakton mušimu, bet smogiant priešui į nugarą. Nakčia, dideliu lanku, per miškus, apie 200 vyrų priartėjo prie lenkų pulko, kuris tuo metu rikiavosi prie lauko virtuvų pusryčiams. Nesitikėdami lietuvių smūgio, lenkų kareiviai neturėjo rankose ginklų. Smūgis buvo toks staigus ir stiprus, kad lenkų pulkas, pasirengęs žygiuoti į Kauną, bėgo Vilniaus link. Tai buvo Širvintų ir Giedraičių kautynės.

Tačiau tuo lemiamu momentu įsikišo Tautų Sąjungos pareigūnai ir įsakė sustoti. Idomu, kurgi buvo tie pareigūnai, kai Želigowski puolė Vilnių. Bet nepriklausomybė buvo išgelbėta, Širvintos ir Giedraičiai liko Nepriklausomybės kovų simboliais. Leit. Teodoras Balnas, apdovanojtas pirmojo laipsnio Vyčio kryžiumi, kariuomenės vadas, gen. Žukauskas – Vyčio kryžiumi su kardais ir briliantais, Amerikos lietuvių aukso kardu ir Fordo gamybos automobiliu.

Sugrąžintas Klaipėdos kraštas

Skaudžiausias Lietuvos kariuomenės pralaimėjimas – Vilniaus ir Vilniaus krašto praradimas. Tačiau dar yra vienas didelis mūsų kariuomenės laimėjimas, kurį žinojo visa Europa. Tai – Klaipėdos išvadavimas. Neišlaisvino Klaipėdos didieji Lietuvos kunigaikščiai, neišvadavo jungtinė Lietuvos-Lenkijos kariuomenė po Žalgirio mūšio. Klaipėdą prie Lietuvos prijungė Lietuvos kariai savanoriai. Smogiamąją sukilėlių jėgą sudarė Lietuvos kari-

(Nukelta į 7 p.)

SLA SVEIKINA SAVO NARIUS IR VISAME PASAULYJE GYVENANČIUS TĖVYNAINIUS

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE,
dešimtmečiais žėręs lietuviybės spindulius,
per 114 veiklos metų (1886-2000) pelnęs
seniausios pasaulyje lietuvių organizacijos vardą,
kartu su 104 metų sulaukusi (1896-2000)

"TĖVYNĖS" laikraščiu,

sveikina SLA kuopas ir visus narius
bei visame pasaulyje išsisklaidžiusius tėvynainius

Šv. Kalėdų proga

ir linki kelyje į 2001 Naujų Metų šventę,
į XXI-jo amžiaus iškilmes ateiti visiems
didžiuoju Lietuvos keliu

simboliškai rankomis susikabinusius,
su gyvybinga, SLA puoselėta ir įgyvendinta
vienybės idėja, širdimis susijungusius,
vertai didžiuojantis savo paveldėta tautybe.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
VYKDOMOJI VALDYBA:

Vytautas Kasniūnas, prezidentas
Nicholas B. Boxter, CPA, viceprezidentas
Genovaitė Meiliūnienė, sekretorė
Loretta I. Stukas, išdininkė
Nelle Bayoras-Romanas, išdo globėja
Lionginas Kapeckas, išdo globėjas
Dr. Aldona J. Skripkus, daktarė kvotėja

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 West 30th Street

New York, NY 10001

(212) 563-2210

Klubo apžvalgininkas
Mečys Šilkaitis
Dr. Irenos Virketienės
nuotr.

St. Petersburg, FL Lietuvių klube: Kotryna Žostautienė ir šio klubo sekretorė Kleopa Gaižauskienė. Jono Jasaičio nuotr.

**Parduodamas arba išnuomojamas
dviejų kambarių butas Vilniaus centre,
ramioje vietoje senamiestyje, netoli Katedros aikštės. Kaina – \$70,000. Butas galėtų būti įrengtas pagal pirkėjo pageidavimus. Skambinti į Čikagą tel. (312) 491-0492 po 19 val.**

Jaunimo puslapis

AUKŠTASTIEBIAI BURLAIVIAI ATLANTE

Bronius Stundžia

Gal ne kartą teko stebėti toluomoje baltuojančias bures, kurios pamažu pranykdavo už akiračio. Greičiausiai tai būdavo grakščių linijų jachtos. Per didelis yra jūreivių prisirišimas prie burių ir permainingų vėjų, todėl jachtos iš dalies pakeitė didžiuosius burlaivius. Bet ilgstiebiai burlaiviai visai neišnyko, tik jiems dabar skiriami kiti uždaviniai ir tenka buriuoti su kitokiomis įgulomis.

Daugumai aukštastiebiai laivai primena knygoje aprašytus ar filmuose matytus romantiškus nuotykius. O iš tikrųjų 17-18-ame amžiuje ir net 19 amžiaus pradžioje jūreivių gyvenimas laivuose buvo panašus į vergiją: blogas, artimas badui maistas, susidėvėję, retai keičiami drabužiai, menkas ir dažnai neišmokamas atlyginimas. Buvo nežmoniška drausmė, dažni plakimai, o už didesnius nusizengimus grėsė pertraukimas iš vieno laivo šono į kitą per laivo apačią. Būvimas laive nedaug skyrėsi nuo įkalinimo. Tik kalėjime buvo daugiau vietos, kaliniai gaudavo daugiau maisto ir nebuvavo pavojaus nusikęsti. 18 a. pradžioje Anglijos kariniuose laivuose pusę įgulų sudarė savanoriai, o kitą pusę – prievarta surinkti vagys, skolininkai, sukčiai ir kontrabandininkai. Pastarieji, pasitaikius progai, stengdavosi pabėgti. Dalis tokių bėglių prisidėdavo prie piratų gaujų.

Jūreivio diena prasidėdavo kasdieniniu blikties (denio) plovimu. Pučiant permainingiems vėjams, dažnai

tekdavo bures sutraukti ir paleisti, peržiūrėti ir taisyti virves bei lynus. Į jūreivio pareigas įeidavo laivo stuoba (liemens) tepimas derva ir švaros palaikymas visame laive. Karo laivuose dar vykdavo šaudymo pratybos. Miegoti tekdavo gultuose pamainomis.

Žinoma, negerinant sąlygų, taip ilgai tęstis negalėjo. 1797 m. Anglijos laivynė įvyko didelis maištas, kuriame dalyvavo apie 5,000 jūreivių. Anglijos admiralitetas turėjo padaryti nuolaidų. Itakos turėjo revoliucinis judėjimas Amerikoje. Prisidėjo ir tokių knygų, kaip "Du metai prieš stiebą" išleidimas.

19 amžiaus viduryje burlaiviai pasiekė aukščiausią išsivystymo laipsnį. Nors pagrindinė varomoji jėga dar buvo vėjas, bet jau pradėjo rodytis burlaiviai su rūkstančiais kaminiais. Tik neilgai jie laikėsi prekybiniuose jūros keliuose – tol, kol juos išstūmė laivai be burių, varomi garu. Tačiau dar ir po Pirmojo pasaulinio karo keliolika burlaivių gabeno ilgai negendančius krovinius. Tik prasiidėjus Antrajam pasauliniui karui, šis verslas baigėsi.

Dabar aukštastiebiai įvairių tipų ir dydžių burlaiviai naudojami jūreivių, būsimųjų kapitonų, jūros mokyklų kariūnų mokymui bei jūros romantiką mėgstančio jaunimo,

vyrų ir merginų charakterio ugdymui. Teko ir man dvejuose aukštastiebiuose burlaiviuose plaukioti (vienas iš jų – buvo skirtas mokymui), todėl šiek tiek pažįstu dabartines sąlygas, kurios nė truputį nepanašios į gyvenimą ir darbą laive 17-18 šimtmečiuje.

1961 m. JAV prezidentas J. F. Kennedy pasiūlė sudaryti tarptautinę organizaciją "Veikla su burėmis", kurios tikslas – burlaiviuose mokyti jaunimą ir plėtoti tarptautinį bendradarbiavimą. Kita tarptautinė sąjunga "Mokymas buriuojant" yra pravedusi kelias aukštastiebių burlaivių lenktynes. Norėdama paminėti 2000 - uosius metus, ji surengė burlaivių lenktynes ir jų pasirodymą Atlanto uostuose.

Iš Genujos ir Southampton burlaiviai suplaukė į Gadir uostą Ispanijoje, o iš ten per Atlantą pasiekė Bermudų salyną. Buriuodami į Bostoną, jie trumpam užsuko į kelis kitus JAV uostus.

Žinomam Lietuvos buriuotojui J. Limantui, su maža jachta apiplaukusiam Horno ragą ir vienam perplaukusiam Pietų Atlantą, pasiūlius, atvykau į Bostoną, kur jau buvo atplaukę apie 140 burlaivių. Uoste stovėjo burlaiviai iš daugelio Europos jūrinių valstybių (net sausumos valstybė Čekija atsiuntė vieną laivą) ir taip pat iš tolimų kraštų: Indonezijos, Japonijos, Naujosios Zelandijos, Cook salos, Argentinos, Čilės. Indija ir Turkija atsiuntė

po karo laivą. Senųjų ir naujųjų laikų palyginimui atplaukė lėktuvnešis "J.F. Kennedy", kurio įgulą sudaro apie 3500 jūreivių ir lakūnų. To laivo du inkarai sveria 30 tonų, o vairavimo įranga – 35 tonas.

Bostono uoste patekau į kelių šimtų tūkstančių minią. Žmonės stengėsi patekti į įvairių valstybių burlaivius. Gal didžiausia eilė buvo norinčių patekti į antrą didžiausią pasaulyje Rusijai priklausančią burlaivį "Kruzenštern" – buvusį vokiečių "Padua". Amerikiečiams Rusija yra savotiškai įdomus kraštas.

Senąją burlaivių gadynę priminė JAV karo laivas "Constitution". Tai iš 19 amžiaus pradžios išlikęs laivas, kurio stuoba (liemens) sienos, susidedančios iš kelių sluoksnių storų lentų – gal pusmetrio storio. Na ir pabūklų ten, viršutiniame ir apatiniame denyje /bliktyje/ netrūksta, tad priešui susitikimas su tokiu laivu nieko gero nežada.

Dauguma burlaivių buvo nedideli – 50-80 pėdų ilgio, o pats mažiausias – tik 29 pėdų. Didieji siekė iki 376 pėdų. Turbūt šaunčiausiai atrodė Italijos mokomasis burlaivis "Amerigo Vespuči". Nors jis – 70 metų senumo, bet išblizgintas, visos medinės dalys – lakuotos, o įgula, kurios daugumą sudarė Livorno karinės jūrų akademijos kariūnai, aprengti dailiomis uniformomis, atrodė kaip puošėivos, pralenkiantys JAV jūreivius. Ateityje ir Lietuvai reikėtų įsigyti mokomąjį burlaivį, gal kokią brigantiną, kuriai pa-

statyti išeiviai gal ir pinigų surinktų.

Vieną vakarą pas J. ir R. Limantus susirinko keletas buriuotojų, išsigijusių jachtas, ir atvykusių iš Lietuvos gal prieš dešimtį ar daugiau metų. To vakaro įdomiausias asmuo buvo netikėtai burlaivyje "Kruzenštern" surastas vienintelis lietuvis Arūnas Tamašauskas, einantis laivūno /bocmano/ pareigas. Jis buvo pradėjęs mokytis Klaipėdos jūreivystės mokykloje, bet tuo metu buvo pašauktas tarnauti į raudonąją armiją. Jis tarnavo nardlaivyje, o pastutiniu metu, septynerius metus – tame burlaivyje. Išsiskiriant jam padovanojom lietuvišką vadovėlį "Burės ir varikliai" ir anglų-lietuvių jūrinį žodyną. Šiomis knygomis jis labai domėjosi.

Norėdami pamatyti išplaukiančius burlaivius, mes su jachta "Aura" pasukome į šiaurę – į netoliese esantį vieną buriavimo centrą *Marble head* įlankoje. Kitą dieną, kai burlaivių armada iš Bostono išplaukė į šiaurę, į Kanados *Halifaks* uostą iš kur turėjo lenktyniaudami plaukti į Amsterdamą, mes išplaukėme jiems priešais – į pietus. Bet čia lyg tyčia pakilo tirštasis, kaip pieniška sriuba rūkas. Buriuojant silpname vėjuje, dėl saugumo ir variklį išjungėme, nes galėjo staiga išnirti koks laivas. Su burėmis nespėtume pasitraukti jam iš kelio. Ir tikrai gal už keliasdešimt metrų išlindo keleivinis laivas, o už kelių likos minučių, lyg koks vaiduoklis, pasirodė Portugalijos mokomasis laivas "Sagres". Jam išnykus, dar prasilenkėme su keliais motorlaiviais bei jachtomis. Tad Bostono gyventojams taip ir neteko pasigėrėti burlaivių išleistuvių paradu.

Lietuvos kariuomenės dienos minėjimas Floridoje

(Atkelta iš 6 p.)

ninkai, karo mokyklos kariūnai ir iš pulkų atėję savanoriai kariai. Buvo ir civilių savanorių, daugiausia – šaulių.

Vaduojant Klaipėdą, ypatingai pasižymėjo Amerikos lietuvis Steponas Darius. Jau atrodė, kad kova laimėta, prancūzų įgula nuginkluota, miestas ir uostas – lietuvių rankose. Bet ir vėl: alijantų ultimatumas Lietuvos vyriausybei, kad atitrauktų iš Klaipėdos Lietuvos kariuomenę. Į uostą įplaukė anglų karo laivai. Angliškai kalbančių karininkų gal būtų vienintelis tebuvo leit. S. Darius. Jis įtikino anglų admiralą, kad Lietuva nekovoja prieš prancūzus, bet jai būtina reikalingas uostas ir tas siauras žemės ruoželis, kuris vadinamas Klaipėdos kraštu. Admiralo sprendimas: "Taip, uostas reikalingas Lietuvai, o ne prancūzams". Jis įsakė lai-

vams plaukti į neutralius vandenius.

Kas pakvies tautą į atkuriamąjį darbą?

Laisvės kovos pareikalavo aukų. Karių kapams tvarkyti komisijos pranešimu, iš viso kovose dėl nepriklausomybės žuvo 1444 kariai. Tačiau sudėjus nuo įvairių sužeidimų mirusius, šis skaičius išaugo iki 4,256 kovotojai.

Vykstant kovoms, literatai kvietė tautą į kovą. Laisvę laimėjus, kvietė visus į tautos atkūrimo darbą. Ir jungėsi visi. Karininkai ir kariai, vyrai ir moterys, studentai ir profesorai, kairieji ir dešinieji, kunigai ir vienuoliai, ūkininkai, darbdaviai ir darbininkai. Žodžiu, visa tauta. Nuoširdžiai linkiu ir laikiu, kad dabartiniai poetai ir vyriausybė pakviestų tautą į vieningą Lietuvos atstatymo darbą.

KAS IŠLAISVINS "RYTĄ"?

Demonstrantai prie Pusiaujo Gvinėjos ambasados 2000 m. lapkričio 30 d.

Romo Kasparo nuotr.

KAI MUS ŠAUDĖ...

(Buvusio tremtinio
ir politinio kalinio
prisiminimai)

(Tęsinys. Pradžia - 46 nr.)

Ant kameros sienos ka-
bojo instrukcija, nurodanti,
kas leidžiama ir kas draudžia-
ma kaliniui. Virš durų, sienos
įdubime už metalinių grotelių
blankią šviesą skleidė silpna
elektros lemputė. Naująjį
būstą aprašau todėl, kadangi
čia išgyvenau beveik metus,
neskaitant laiko, praleisto tar-
dymo kabinetuose ir karcery-
je.

Kadangi tapau nuolatinio
įnamiu, kaip sakydavo kali-
niai rusai, Durov (Durovai –
Rusijoje garsūs žvėrių dre-
siuotojai) atnešė maisto: ke-
turis šimtus gramų duonos ir
puodelį "kpiatoko" (virinto
vandens). Pietums duodavo
šaukštą kruopų ar kopūstų
košės ir dubenėlį skystimo,
kurį kaliniai vadino "sriuba
su galvutėmis". Dėl jos
skaidrumo dubenėlyje maty-
davai ir savo, ir pašvinkusios
žuvies galvą. Vakare ta pati
sriuba ir duonytė, jei liko nuo
pusryčių.

Nespėjus pakramsnoti,
du sargybiniai nutempė į tre-
čią aukštą, kur manęs laukė
grupė MGB-istų. Spektakliui
dirigavo pulkininkas Uralov.
Tardė, pasikeisdami, ištisas
paras kartodami vienintelį, tą
patį klausimą: "Kaip vadinasi
organizacija". Retkarčiais nu-
vesdavo į kamerą valgyti. Su-
grįžus, pūsdami į akis dūmus,
čekistai tūkstančius kartų
klausė organizacijos pavadi-
nimo. Sulaukę eilinio atsaky-
mo "Nežinau", pratrūkdavo:
pasipildavo keiksmų srautas
ir kumščių smūgiai. Uralov
šmaikščiai darbavosi nubliz-
gintais auliniais batais, spar-
dydamas blauzdikaulius.

Pūkšdamas, šlapias nuo pra-
kaito, spiegiiančiu balsu šau-
kė, kad aš jam gyvenimą
trumpinu. Ši Uralovo skundą
prisiminiau, praėjus kelioms
dešimtims metų po to, kai
prezidentas A. Brazauskas Iz-
raelyje už visą tautą atsiprašė
žydų "dėl genocido Lietuvo-
je". Tada pagalvojau, kad ir
man pravartu atsiprašyti
Uralovo, kuriam "trumpinau
gyvenimą".

Per pirmą tardymo parą
dar laikiausi ant kojų, vis kar-
todamas tą patį: "Nežinau,
nepriklaušau, nedalyvavau".
Mintyse meldžiau Dievą, kad
nieko neišduočiau. Mano pa-
ties likimas man buvo aiškus,
gerai žinojau, kad čekistai,
tolygu maitvanagiai, grobio
iš nagų nebepaleidžia.

Nežinau kelintoje paroje,
kadangi laiko sąvoka man jau
neegzistavo, Uralov pareiškė,
kad užteks su manimi "terlio-
tis". Pasak jo, tokiems, kaip
aš, net sovietinės kulkos gai-
la. Kažkodėl man padarė iš-
imtį. Iškvietęs automatais
ginkluotus raudonkepurius,
įsakė išvesti ir sušaudyti.

Kieme stovėjo užduras
sukvežimis "varonokas", ant
kurio išorinių bortų, gyventojų
klaidinimui, puikavosi už-
rašai "chleb" (duona). Viduje
buvo šešios užduros spintos ir
atskira patalpa sargybai. Ma-
ne išspraudė į vieną spintą. Iš-
girdau, kaip sugirgždėjo atve-
riami geležiniai vartai. Auto-
mobilis pajudėjo. Vežė duo-
bėtais keliais. Galvoje pynėsi
įvairios mintys. Širdį spaudė
nelaimingų tėvų gailestis. Iš-
auginę septynetą vaikų, gilio-
je senatvėje svetimame kra-
ste jie liko be globos ir užuo-
jautos, paniekinti, apvogti,

Vytautas Kaziulionis

vienų vieni bejėgiai.

Anksčiau buvau girdėjęs,
kad žmogus prieš mirtį pama-
to visą savo gyvenimą. Apie
kokį "visą" galėjau mąstyti
aš, jeigu man dar buvo tik
dvidešimt ir tie patys vieno-
di? Karo metu – nepritekliai,
vėliau šaltis, badas ir paty-
čios. Viskas galvoje persipy-
nė: nepaklusnumas, kova ir
nieko gero nežadanti rytdie-
na. Nuo neapsakomos įtam-
pos smegenis grėžė įkyrios
mintys, o vaizduotėje šmėkš-
čiojo akmeninė siena. Tarpais
atrodė, kad pats save stebiu iš
šalies. "Matau", kaip išveda
iš "varanoko" ir pastato prie
sienos. Priekyje surikiuoti ka-
reiviai, atkišę ilgus šautuvus,
ant kurių blizga užmauti dur-
tuvai, tarsi delsia, laukdami
įsakymo "Ugnis!".

Pagaliau automobilis, pa-
sistumdęs pirmyn-atgal, su-
stojo. Atidarė kėbulo ir spin-
tos duris, kareiviai mane iš-
vilko iš automobilio. Išties
pamačiau sieną, prie kurios
čekistai mane vilko. Staiga
sienoje atsivėrė durys. Dar
spėjau pamatyti silpnai ap-
šviestus laiptus žemyn...

Atsipeikėjau kameroje,
purtomas ir velkamas nuo ge-
ležinio gulto. Nežinau, kiek
laiko buvau be sąmonės.
Kaip per miglą, kaip po siau-
bingo sapno prisiminiau tar-
dymo epizodus, naktinį pasi-
važinėjimą. Skaudėjo galvą,
blauzdikaulius, paširdžius,
kepenis. Vidurius vertė lauk,
norėjosi vėmti, tačiau skran-
dis buvo tuščias.

Kada augaloti kareiviai
už pažastų vilko į viršų, švi-
ninės kojos kadamodamos

daužėsi į laiptų pakopas. Ka-
binete, kaip niekur nieko,
minkštoje sofoje rūkydami
sėdėjo majoras Fialkovskij ir
kapitonas Bykov. Turiu pri-
pažinti, kad šie du čekistai
buvo mažiau agresyviūs. Ne-
buvo pagrindinių veikėjų –
Uralovo ir civiliai dėvinčio
aukšto juodbruvio egzекuto-
riais. Šis, rūkydamas dvo-
kiančią pypkę, man į veidą
visą laiką pūsdavo dūmus.

Į akis krito prie "mano"
taburetės stovintis nedidelis
staliukas, ant kurio buvo pa-
skeisti popieriaus lakštai.
Kažkodėl man prisiminė pa-

gyvenusio ūkininko nuo Mer-
kinės Vinco Skerniško pa-
stebėjimas, kad pakliuvus če-
kistams į nagus, svarbiausia
atlaikyti "pirminę karšyką"
ir "moglius" (tai – vilnos ap-
dorojimo būdai). "Neatlaikėi,
apdoros kaip šiltą vilną..."

Užsitraukę išorinio abe-
jingumo kaukes, čekistai iša-
kė sėstis ir susipažinti su po-
pieriais. Ant stalo gulėjo
draugijos įstatai ir programa,
keli mano laišškai, siųsti į Lie-
tuvą, ir keletas egzempliorių
laikraščio "Toli nuo Tėvy-
nės". Dar buvo rusiškai para-
šyta ekspertų tyrimo išvada,
kad laišškai ir vedamieji laik-
raščio straipsniai parašyti to
paties asmens.

XI LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS VAIZDAJUOSTĖ (115 min.) JAU IŠLEISTA!

Viršelį papuoštas dail. G. Valiūnienės grafika,
R. ir D. Puterių nuotraukomis.

Kaina – 10 JAV dolerių (15 – Kanados dol.).

Persiuntimas – \$5.

Užsisakyti galima

Kanados Lietuvių Bendruomenės raštinėje.

Čekius rasyti: KLB/ XILTSS.

Siųsti į raštinę šiuo adresu:

1011 College St., Toronto, ON M6H 1A8

JAV LB KULTŪROS TARYBA SKELBIA RUGSĖJIS – SPAUDOS MĖNUO PAPIGINTA METINĖ PRENUMERATA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS:

DIRVA _____ \$25.00 (vietoje 35.)

P.O. Box 19191
Cleveland, OH 44119-0191

DRAUGAS _____ \$65.00 (vietoje \$100.)

4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

DARBININKAS _____ \$25.00 (vietoje 35.)

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

EGLUTĖ _____ \$10.00 (vietoje 15.)

13648 Kickapoo Trail
Lockport, IL 60441

LIETUVIŲ BALSAS _____ \$20.00 (vietoje 30.)

2624 W. 71 st. St.
Chicago, IL 60629

PASAULIO LIETUVIS _____ \$10.00 (vietoje 20.)

14911 127 th St
Lemont, IL 60439

PENSININKAS _____ \$10.00 (vietoje 15.)

2711 W. 71 st St
Chicago, IL 60629

BRIDGES _____ \$15.00 (vietoje 18.)

1927 W. Boulevard
Racine, WI 53403

LITUANUS _____ \$8.00 (vietoje 10.)

1501 E. So. Indiana Ave.
Chicago, IL 60605

*Lietuviškas laikraštis ar žurnalas –
puiki dovana bet kuria proga!*

PADĖKA GARBĖS KONSULEI

Lietuvos Respublikos Žemės ūkio ministerija išreiškė padėką už nuoširdų bendradarbiavimą LR garbės generalinei konsulei *Ohio* valstijoje Ingridai Bublienei. Nuotraukoje (iš kairės): žemės ūkio viceministras Vytautas Grušauskas, ministerijos sekretorius Alfonsas Tamošiūnas, protokolo sekretorė Guoda Kantautienė, LR garbės gen. konsulė I. Bublienė ir ministras Kęstutis Kristinaitis.

Tuo tarpu, kai...

Tuo tarpu, kai pas mus vyksta diskusijos dėl svetimų pavardžių rašymo, valstybėje, kurios nerazite jokiam tarpautiniame sąraše, 33 Lietuvos piliečiai jau mėnuo laiko neišleidžiami iš laivo ir laukia krizės atomazgos. Kai jūs sėsite prie kūčių stalo ir linkėsite vienas kitam, kad krikščioniška meilė paliestų jūsų širdis ir jas pripildytų visokio gėrio, tie jūreiviai greičiausia irgi bus su savo šeimomis ir artimaisiais tolimoje Lietuvoje, bet tik mintimis. Sakau, mintimis, nes nežinau, kas juos galėtų išlaisvinti ir kaip jie galėtų grįžti namo. O kokių žygių toliau imsisi Lietuva, niekas nežino.

Tuo tarpu Vašingtone gruodžio 9 d. įvyko antroji lietuvių demonstracija, kurios tikslas buvo atkreipti didžiosios JAV spaudos dėmesį. Demonstracijų organizatorius Jeffery Loman antrosios demonstracijos proga pareiškė: "We are here again, outside of the Vicepresident residence, to try again to get national media attention to the illegal seizure of the Lithuanian cargo ship "Rytas".

And, hopefully, we will be succesful to interrupt the massive American media attention that is taking place as a result of US failure to properly elect the President". Paklaustas kokie rezultatai pasiekti po pirmosios demonstracijos prie Pusiaujo Gvinėjos ambasados Vašingtone, Lomanas nurodė, kad jo žiniomis "...the Equatorial Guinea Government stopped stealing the cargo and has lowered the demand for fine from 1.3 million dollars to 5 hundred thousand dollars".

Dar norėčiau pastebėti, kad ir antrojoje demonstracijoje, kurioje dalyvavo apie 30 demonstrantų, daugiausia jaunų žmonių, neseniai atvykusių iš Lietuvos, nebuvo nieko iš LB ir kitų organizacijų. Kalbėjau su keliais Vašingtono lietuviais, kurie net labai nustebo sužinoję, kad vyko "kažkokios demonstracijos". Tad ar reikia stebėtis, kad Lietuvos tarptautinis prestižas smunka ir kad niekam, net mums patiems, tai nėra labai svarbu.

Na, o kai laive išsibaigs degalai ir užšaldyta žuvis ims

gesti, tai tuos du su puse tūkstančio tonų susmirdusios žuvies niekas nepriims ir reikės gabenti į Lietuvą. Tos žuvies tada nereikės jokioms Gvinėjoms, o tarptautinės organizacijos pasirūpins, kad ji nebūtų išversta į Atlanto vandenyną. Argi ne taip?

Sprendžiant iš straipsnio, išspausdinto gruodžio 14 d. "Lietuvos ryte", laivas "Rytas" negreit tepajudės iš Pusiaujo Gvinėjos. "Lietuvos ryte", tarp kitko, rašoma: "Su diplomatų nerangumu susidūrę "Ryto" savininkai gailisi, kad šis laivas plaukė su Lietuvos vėliava. Jie nemato jokios prasmės bylinėtis su Pusiaujo Gvinėjos kariškiais. Vienam laivo savininkų pasamdytam juristui jie patarė nesikišti į šį reikalą, jei nori gyventi". Beje, čia minimi diplomatai yra Lietuvos diplomatai.

Atrodo, kad likusi išeitis yra Jūrų tribunolas Hamburge, bet Lietuva nepriklauso tarptautinei organizacijai, per kurią būtų galima kreiptis į tą tribunolą. (Iš laiškų internete)

Romas Kasparas

ŠALFASS 50-ASIS SUVAŽIAVIMAS

Lapkričio 18 d. Toronto Lietuvių Namuose įvykęs metinis sporto sąjungos darbuotojų suvažiavimas šį kartą nebuvo per daug "išradingas". Dalyvavo arti 30 atstovų. Iš darbotvarkėje numatytų daugybės klausimų tik vienas kitas kėlė tam tikrą susirūpinimą. Tačiau juos aiškinomės balsavimo keliu. Kiek ilgiau kalbėta apie studentų, atvykusių iš Lietuvos ir besimokančių JAV universitetuose dalyvavimo ŠALFASS-gos žaidynėse galimybes. Suvažiavimo nutarimu lyg ir su normuotas skaičius, kiek iš jų

gali mūsų bet kurią komandą atstovauti.

Veiklos 50-mečio sukakties proga pristatytas ruošiamo spaudai leidinio klausimas. "FASKAS-ŠALFASS-50" leidinys jau yra paruoštas ir šiuo metu verčiamas į anglų kalbą (knygoje bus naudojama lietuvių ir anglų kalba). Kalbėta ir apie pinigų sutelkimą šiam leidiniui išspausdinti.

Iš dalies pristatytas ir priimtas 2001-ųjų metų varžybų kalendorius.

Suvažiavimui pirmininkavo Marijus Gudinskas ir

Mindaugas Leknickas. Sekretoriavo Arūnas Čygas. Darbą visi atliko be priekaištų. Suvažiavimą pasveikino Lietuvos aukštieji sporto pareigūnai ir mūsų ŠALFASS narys, Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus. Sveikino JAV ir Kanados Lietuvių Bendruomenių vadovai. ŠALFASS Garbės nario vardas suteiktas veteranui Antanui Supronui. Šių metų veikliausiam darbuotojui, ilgamečiui Hamiltono "Kovo" klubo pirmininkui Arvydui Šeštokui įteiktas žymuo.

Sigitas Krašauskas

ŠALFASS 50-ajame suvažiavime šios sąjungos garbės nario vardas buvo suteiktas sporto veteranui bei ilgamečiui išeivijos sporto darbuotojui Antanui Supronui. Šuolio į tolį rungtyje 1940 metais jis pasiekė Lietuvos rekordą – 7.12 m. Išeivijoje A. Supronas ilgus metus darbavosi Toronto "Vyčio" klube. Nuotraukoje: garbės nario žymenį A. Supronui įteikia Centro valdybos pirmininkas Audrius Šileika.

ŠALFASS-gos 50-ojo metinio suvažiavimo, įvykusio š.m. lapkričio 18 d. atstovai (iš kairės): Arūnas Čygas, Rimantas Dirvonis, Pranas Gvildys, Juozas Šileika, Eugenijus Krikščiūnas, Mindaugas Leknickas, Sigitas Krašauskas, Vitas Polteraitis, Vytautas Nasvytis, Marius Gudinskas, pirm. Audrius Šileika, Rimas Miečius, Arvydas Šeštokas, Rimas Gedeika, Algirdas Bielskus, Rimas Kuliavas, Vytautas Apanavičius ir Linas Balaišis.

VALERIJA ZENTINŠ AMŽINYBĖN PALYDĖJUS

*Ramios Tavo
darbščios rankos,
Tyli Tavo miela širdis –*

Lapkričio 21 dieną Kanadoje, Porcupine, mirė Valerija Didžiulytė-Zentinš. Velionė gimė 1909 m. rugsėjo 1 d. Rygoje. Ten ji lankė pradžios mokyklą ir Rygos Fizinio lavinimo institutą.

Valerija buvo uoli lietuvių ir latvių visuomeninio gyvenimo veikėja. Ji – sportininkė: lengvaatletė, tinklininkė, krepšininkė. Jai vadovaujant, Rygos moterų tinklinio komanda laimėjo sidabro medalių Lietuvos olimpiadoje Kaune.

Daugelį metų ji buvo Rygos lietuvių gimnazijos rūpestinga sekretorė. Sukūrė šeimą su Žanu Zentinš, išaugino sūnų Joną. Karui siaučiant, šeima pasitraukė į Vakarų, apsigyveno Kassel pabėgėlių stovykloje, o vėliau emigravo į Kanadą, Torontą. Valerija Zentinš dirbo Toronto bibliotekoje iki išėjimo į pensiją.

Žanis Zentinš mirė prieš trejetą metų Toronte. Ten amžinajam poilsui palydėta ir Valerija. Ilsėkitės ramybėje.

Liko sūnus Jonas, marti Valerie, anūakai: Lara ir Tyler. Toronte jos liūdi krikšto duktė Aldona Empakerienė, Amerikoje – sesuo, dvi dukterėčios, giminės Lietuvoje.

Zentiniai buvo "Dirvos" skaitytojai ir rėmėjai. Jų atminimui skiriu savo auką savitraščiui.

Prisiminkime juos maldoje.

Bronė Miklienė

A.†A. PRANAS BERNECKAS

Lapkričio 21 d. Kanadoje, Vancouver, B.C. mirė žymus lietuvių sporto darbuotojas, ŠALFASS garbės narys, buvęs ŠALFASS Centro valdybos pirmininkas, Lietuvių Sporto Fondo steigėjas ir buvęs jo pirmininkas, pirmųjų PLS žaidynių pradininkas Pranas Berneckas, sulaukęs 78-erių metų. Velionio šeimos ir artimųjų pageidavimu, įnašai į lietuvių sporto fondą a.†a. Prano Bernecko atminimui gali būti siunčiami LSF išdininkui Jonui Nešukaičiui, šiuo adresu:

Jonas Nešukaitis, 255 Silver Birch Ave., Toronto, Ont., M4E 3L6, Canada. Telefonas: 416-691-7798. Čekius rašyti: LAUNA fondas.

Lietuvių Sporto Fondas

A. a. Valerija Didžiulytė-Zentinš (1988 m. rugsėjis)

Brangiai Seseriai

A.†A. VALERIJAI DIDŽIULYTEI-ZENTINŠ

mirus, reiškiame nuoširdžią užuojautą
BRONEI MIKLIENEI.

*S. ir N. Juškai
S. ir A. Paškoniai
D. ir R. Panarai*

Mirus brangiai sesutei

A.†A. VALERIJAI DIDŽIULYTEI-ZENTINŠ

nuoširdžiai užjaučiame Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos Tarybos ir St. Petersburg, FL skyriaus narę BRONĘ MIKLIENĘ. Dalinamės netekties skausmu.

*St. Petersburg skyriaus
valdyba ir nariai*

Gruodžio 5 d. laidoje skelbiant šią užuojautą, klaidingai išspausdinta velionės Valerijos Didžiulytės-Zentinš pavardė. Atsiprašome artimųjų ir ALTS St. Petersburg, FL skyriaus narių.

Redaktorius

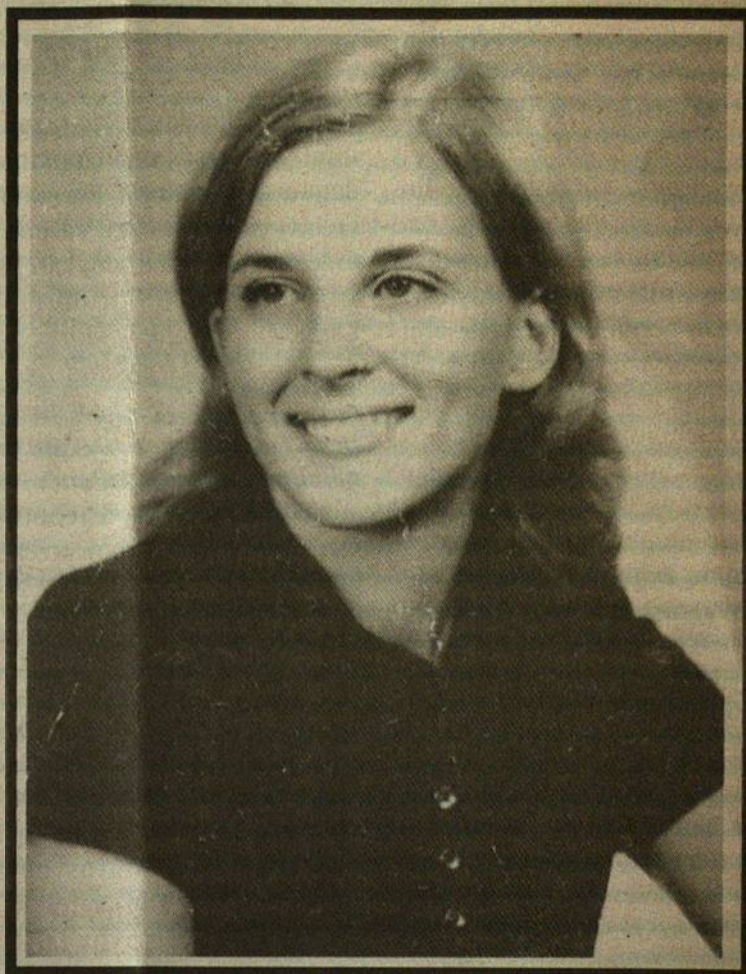
A.†A. JANINAI BILIŪNIENEI

netikėtai mirus, jos vyrą JUOŽĄ, sūnus LINĄ ir RIMĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiu.

Kazys Rožanskas

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.† A. RASA TREČIOKAITĖ

KODĖL TU IŠĖJAI TOKIA JAUNA?

*Nutilo balsas mylimos dukters,
Užgeso mielos akys.
Paliko tylūs ir tušti namai,
Ir užgesintų žvakių kvapas.*

*Nebepareis, negriš, nebeatvers duris...
Iš skausmo plyšta man širdis.
Tyliojoje amžinybėje ilsėsis ji rami
Ir tik sapne dar kartais aplankys.*

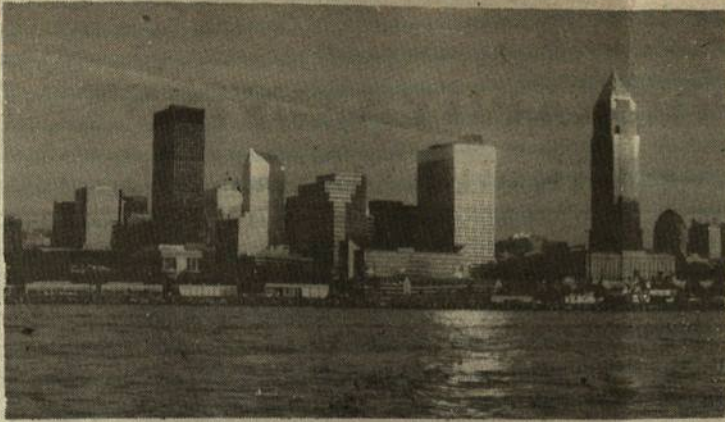
*Kas skausmo ašarą nubrauks,
Paguodą netekty suteiks?
Tik šaltas vėjas pasakys:
"Dukrelė niekad nebegriš..."*

*Nežvelgs pro langą
Liūdnos Mamos akys,
Nebesulauks jos mylinti širdis.
Tik pasiguost skubėsime
Prie tavo šalto kapo.
Tik ašarų lašeliai nesiliaus
Vėl žiedlapiuos žibėję...
Kodėl tu išėjai tokia jauna,
Tyra širdim gyvenimą mylėjus?*

Pro memoria

Gruodžio 26-ąją sueina metai, kai mirė Rasa Trečiokaite. Liūdesyje pasiliko motina Teresė Strazdaitė-Trečiokienė, tėvas Vytautas ir brolis Vytenis Trečiokai. Rasa gimusi Wologong N.S.W. Australijoje. Į Ameriką atvyko, būdama 4 metų. Vaikystėje dalyvavo skautų veikloje, baigė Kotrynos Marijošienės vadovaujamą lituanistinę mokyklą. Baigusi University of Hartford, įgijo bakalauro laipsnį. Dirbo Connecticut valstijoje su našlaičiais. Kol sveikata leido, talkininkavo APPLE draugijai. Visiems dalyvavusiems laidotuvėse ir aukojusiems labdarai, mūsų šeima taria lietuvišką AČIŲ.

Vytautas Trečiokas

ŠVENČIŲ AIDAI

MŪSŲ MIESTE IR JO APYLINKĖSE

RENGINIŲ KALENDORIUS

2000 metai

• GRUODŽIO 24 d. 9:30 v.v. – bendros kūčios Šv. Jurgio parapijos salėje.

2001 metai

• Vasario 11 d. – Dievo Motinos parapijos didžiojoje salėje – Lietuvos nepriklausomybės šventė. Rengia Amerikos Lietuvių Tarybos Cleveland, OH skyrius ir LB apylinkės valdyba.

• KOVO 10-11 d. – Cleveland, OH ateitininkų šeimos šventė. Rengia "Ateities" klubas.

• GEGUŽĖS 5 d., šeštadienį, 6 v.v. – "Exultate" choras ruošia "Dainų vakarą".

Latvijos Nepriklausomybės šventės minėjime Cleveland, OH Latvių namuose. Iš kairės: generolas Vilmaras Kukainis, bendruomenės pirmininkė S. Rutemberga ir Latvijos ambasadorius Jono Jasačio nuotr.

FREE PHOTOGRAPHY CONTEST

Open to Cleveland residents

own favorite photos can win cash prizes, as well as gain national exposure," continued Babylon.

To enter, send ONE photo (Nukelta į 12 p.)

OWINGS MILLS, MD (USA) – The International Library of Photography is pleased to announce that over \$60,000 in prizes will be awarded this year in the International Open Amateur Photography Contest. Photographers from the Cleveland area, particularly beginners, are welcome to try to win their share of over 1,300 prizes. The deadline for the contest is January 31, 2001. The contest is open to everyone and entry is FREE.

"Everyone has at least one memorable photo that captures a special moment in time," stated Christina Babylon, Contest Director. "When people learn about our free photography contest, they suddenly realize that their

Šventų Kalėdų proga sveikinu visus savo gimines, draugus ir meno rėmėjus.

Linkiu visiems džiaugsmo kupinų Naujųjų 2001 metų.

Jūsų
Rimas Laniauskas

Norinčius aplankyti studiją, prašau skambinti:
(216) 486-2152
arba (216) 215-5475

Mieli parapijiečiai ir mano mielieji draugai – Cleveland, OH lietuviai,

Tęripildo Kalėdų palaima jūsų širdis tikra laime ir tesuteikia jums džiaugsmą ir ramybę šiame švenčiausiam metų laike.

Teatneša jums ateinantieji 2001 metai Kūdikėlio Jėzaus laimę ir džiaugsmą bei draugiškumą vienas kitam.

Kviečiu jus visus dalyvauti Kalėdų šventėje Šv. Jurgio bažnyčioje. Vaikų ir šeimų Mišios bus aukojamos kūčių vakarą – 4:00 v.p.p. Kūčias valgysime 9:30 v.v. parapijos salėje, o lietuviškos Mišios bus laikomos 12:00 vidurnaktį. Mišios anglų kalba bus šv. Kalėdų dieną, 9:00 v.r.

Klebonas, kun. Juozas A. Bacevičius

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available worldwide

EXPERTS ON TRAVEL
TO EAST EUROPE

passports • visas • prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY
FOR OVER 35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

P.S. TIRE Inc.

Complete Front End Service

481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts, Mufflers, lube oil and Filter
• Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon.-Fri.: 8 am to 6 pm
Sat.: 8 am to 4 pm

866 E. 200 th St.
Cleveland, Oh. 44119

Paul Stefanac

KOLDŪNAI
MĖSOS, VARŠKĖS,
GRYBŲ
SKAMBINKIT:
JODI APANAVIČIUS
Tel. (216) 531-6995

Rita Staškutė-Zvirblienė

Born To Travel

26949 Chagrin Blvd. #103 (Ohio Savings Building)
CLEVELAND, OH 44122
Tel: (216) 831-5530 & (800) 366-9980
Fax: (216) 831-5028

KELIŲNĖS | LIETUVA – 2000

Visi skrydžiai – geriausiomis kainomis
Atstovaujame FINNAIR, SAS ir kitas oro linijas.
Bendradarbiaujame su "Lietuvos avialinijomis".

MATAS REALTY

Rita P. Matienė • Broker • Savininkė
State Certified Real Estate Appraiser – Įkainuotoja
Profesionalus pataravimas perkant-parduodant namus ir namų įkainavimas

V. R. MATAS

Visi teisiniai pataravimai

Vytas R. Matas • Attorney-at-Law • Advokatas

17938 Neff Rd. Cleveland, OH 44119
(216) 486-2530

2412 Cedarwood Rd. Pepper Pike, OH 44124
(440) 473-2530

DIRVA

MIELIEJI LIETUVIAI IR LIETUVOS BIČIULIAI,

Lietuvos Ambasados Jungtinėse Amerikos Valstijose vardu širdingai sveikinu Jus su artėjančiomis Šventomis Kalėdomis ir Naujaisiais Metais.

Su viltimi ir tikėjimu peržengiame dar vienerių metų slenkstį į naujus užmanymus ir siekius. Žvelgdamas į praėjusius metus, noriu drauge su Jumis pasidžiaugti nuveiktais darbais, prasmingais renginiais, puoselėjamomis lietuviškomis tradicijomis, ženkliais Lietuvos pasiekimais. Ta proga dėkoju Jums už Jūsų nuoširdų tikėjimą ir rūpestį Lietuvos rytdieną, už gražų ir sėkmingą bendradarbiavimą, kurį nuoširdžiai kviečiu tęsti ateinančiais metais – Lietuvos ir mūsų visų šviesios ateities labui.

Linkiu Jums ir Jūsų šeimoms sveikatos, pasisekimo ir laimės. Te Šventos Kalėdos atneša Jūsų namams šviesą, ramybę ir Dievo palaimą.

Nuoširdžiai Jūsų,

Stasys Sakalauskas

Lietuvos Respublikos Nepaprastasis
ir Igaliotasis Ambasadorius
Jungtinėse Amerikos Valstijose

Illinois valstijos gubernatorius George H. Ryan ir pirmoji valstijos dama Lura Lynn Ryan dalyvavo Kalėdų eglutės įžiebimo ceremonijoje James R. Thompson centre. Tarp dalyvių: Reabilitacijos ir mokymo centro moksleivis Julius Craff, Raudel Medina iš Kubos ir kt. Gubernatūros nuotr.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Sveikina visus Clevelando ir apylinkių, lietuvius

**KALĖDŲ ŠVENČIŲ
IR NAUJŲJŲ METŲ**

proga, linkėdami tyro kalėdinio džiaugsmo
ir laimės ateinančiais metais

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Kenneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Telefonas:
531-7770

936 East 185th Street Cleveland, Ohio 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, Ohio 44095

FREE PHOTOGRAPHY CONTEST

(Atkelta iš 11 p.)

tograph in ONLY ONE of the following categories: People, Travel, Pets, Children, Sports, Nature, Action, Humor, Portraiture, or Other. The photo must be a color or black-and-white print (unmounted), 8" x 10" or smaller.

ILLINOIS VALSTIJOS
GUBERNATORIAUS
SVEIKINIMAS

OFFICE
OF THE GOVERNOR

JRTC, 100 West Randolph,
Suite 16, Chicago, IL 60601

Greetings:

As Governor of the State of Illinois, I would like to extend my warmest holiday wishes to each of you.

The holiday season is a time of magic and wonder. During this season, we take the time to remember and celebrate family, friends and the countless blessings we share.

This year, in the spirit of the holidays, may we all find joy in extending a hand to those in need of help. May we always remember that our state and our nation grew from the ideal of neighbor helping neighbor, an ideal that continues to strengthen each of us today. May we also realize that expressions of fellowship, cooperation and goodwill to others need never be confined to a holiday season.

On behalf of my wife, Lura Lynn and the entire Ryan family, we hope that this joyful season will bring you health, happiness and peace. Happy Holidays and best wishes for a bright 2001!

Sincerely,

George H. Ryan
Governor

ler. All entries must include the photographer's name and address on the back, as well as the category and the title of the photo. Photographs should be sent to: The International Library of Photogra-

phy, Suite 101-9009, 3600 Crondall Lane, Owings Mills, MD 21117. Entries must be postmarked by January 31, 2001. You may also submit your photo directly online at www.picture.com.

*Nuoširdžiai sveikinu
su Šv. Kalėdomis*

*"Lietuvių sodybos" patikėtinius,
gyventojus ir tarnautojus.*

*Linkiu visiems didžio džiaugsmo
ir gimusio Jėzaus, Dievo Sūnaus
visokeriopos palaimos.*

*Tegu Naujieji Metai
atneša Jums sveikatos,
kantrybės ir ištvermės*

Dana Čipkienė

"Lietuvių sodybos" administratorė

ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ 2001 METŲ PROGA

Šv. Jurgio (Cleveland, OH) parapijos taryba nuoširdžiai sveikina visus parapijiečius ir, dėkodama už jų savanorišką darbą bei aukas parapijai, linki jiems skaidraus Kalėdų džiaugsmo ir laimingų Naujųjų 2001 metų.

Klebonas, kun. Juozas A. Bacevičius
Dr. Anthony Bacevice

Steven Kristoff

Algirdas V. Matulionis

Peter Rekštis

David Rubinski

Virginija Rubinski

Kęstutis Tamošiūnas

Lucy Tamošiūnas

Debra Zeledonis

TAUPA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

linki visiems savo nariams

**ŠVENTŲ KALĖDŲ
IR LAIMINGŲ**

NAUJŲJŲ 2001 METŲ

Kviečiame visus lietuvius

tapti "TAUPOS" nariais,

priklausyti stipriai lietuviškai

finansinei įstaigai

767 East 185th Street
Cleveland, Ohio 44119
Tel. 481-6677

